

Møte fredag den 10. desember 2010 kl. 9

President: Marit Nybakk

Dagsorden (nr. 34):

1. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 vedrørende kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Justis- og politidepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet (rammeområdene 1 og 6) (Innst. 16 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Kommunal- og regionaldepartementet (Innst. 129 S (2010–2011), jf. Prop. 29 S (2010–2011))
3. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet 2010 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 128 S (2010–2011), jf. Prop. 23 S (2010–2011) kap. 820, 821, 822, 3821 og 3822)
4. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i kommuneloven (møteoffentlighet) (Innst. 118 L (2010–2011), jf. Prop. 152 L (2009–2010))
5. Referat

Presidenten: Representanten Ine M. Eriksen Søreide, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at Stortingets møte i dag avbrytes kl. 12.15 for at representantene skal kunne delta ved utdeling av Nobels fredspris i Oslo rådhus.

Som en følge av dette vil presidenten foreslå at møtet settes igjen kl. 15.30 og fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 16 til dagens kart er ferdigbehandlet.

– Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [09:01:13]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 vedrørende kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Justis- og politidepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet (rammeområdene 1 og 6) (Innst. 16 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 90 minutter, og at taletiden fordeles slik:

Arbeiderpartiet 35 minutter, Fremskrittspartiet 20 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 mi-

nutter, Senterpartiet 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalere og medlemmer av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Heikki Holmås (SV) [09:02:54] (komiteens leder): La meg bare begynne med å takke hele komiteen for et godt samarbeid i budsjettprosessen. Det er jo alltid en krevende runde, og vi har klart det på en god måte.

La meg så gå til innholdet i budsjettet. Dette budsjettet som vi diskuterer i dag, som handler om kommunalkomiteens ansvarsområder, stort og bredt, viser veldig klart forskjellene på oss i regjeringspartiene og høyresiden. Der vi vil sørge for distriktsutvikling og mulighet for folk til å bo og jobbe over hele landet, vil Høyre og Fremskrittspartiet kutte i støtten til næringsutvikling, slik at folk flytter sørover i stedet for å bli boende der de helst vil bo.

Der vi vil føre en sosial boligpolitikk, sier Fremskrittspartiet klart nei til å føre en sosial boligpolitikk og mener at den fullstendig bør avskaffes. Det er frekt når vi ser at det blir flere bostedsløse i Oslo, samtidig som Høyre og Fremskrittspartiet driver hushaivirksomhet der, og selger unna boliger. I dag var det sågar noen på radioen som sa at det var så ille at folk følte at det var lettere å få seg tak over hodet ved å gå i fengsel enn ved å henvende seg til kommunen.

Der vi oppnår gode resultater i internasjonale undersøkelser ved å sørge for tidlig innsats og barnehageplass til alle, tidlig innsats i grunnskolen, med flere timer og gratis leksehjelp i skolefritidsordningen og gratis kjernetid til unger i Groruddalen, nå også utvidet til Bergen og nye områder i Bergen, slik at flere unger i strøk med høy andel av minoritetselever får muligheten til å lære seg norsk ved å gå i barnehage. All denne satsingen har vi her. Samtidig opplever vi at flere av partiene vil kutte i skolefritidsordningen, i de tilbudene vi har, som gjelder gratis leksehjelp. Jeg mener det er feil politikk, og det viser forskjellene mellom oss og høyresiden.

Der regjeringen vil ta internasjonalt ansvar og føre en rettferdig og rettssikker flyktningspolitikk, vil Høyre og Fremskrittspartiet hindre mennesker som kommer på flukt fra Somalia, Iran og Eritrea, i å få opphold her og i stedet overlate ansvaret for å ta vare på disse flyktingene til fattige land som Kenya og Pakistan. Dette er usolidarisk politikk som vi ikke er enig i.

Der vi vil styrke lokaldemokratiet og gi kommunene stadig større mulighet til å styre selv, vil Fremskrittspartiet fjerne lokaldemokratiet og la staten styre sykehjemsstrukturen, skolestrukturen og ta ansvar for hver minste fylkesvei, i stedet for å overlate jobben til lokalt folkevalgte – de mener at det er staten som skal overta finansieringen. Vi gjør det motsatte. Vi styrker lokaldemokratiet. Vi øker de frie inntektene til kommunene med 2,75 mrd. kr, i til-

legg til de ekstra milliardene som kommer i år. Vi styrker mulighetene for kommunene til å sørge for flere sykehjem og å oppnå de målsettingene vi har for bygging av flere sykehjem og omsorgsboliger, også gjennom endring av regelverket som omfatter kommunene som allerede er i gang.

Man kan si at milliardene hagler. Men i stedet for å diskutere milliarder er det mest interessant å diskutere hvor mange folk det er som skal sørge for å bidra til bedre velferd. Det er slik at da Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti styrte i fire år, ble det 9 000 nye mennesker i kommunene. Det er 9 000 nye mennesker som hjalp folk på sykehjem, på skolen, i omsorgsoppgaver og i alle de viktige tingene som kommunene driver med. I løpet av våre år er det kommet 49 000 nye folk. 49 000 nye folk – det er barnehageassistenter, førskolelærere, lærere som skal hjelpe ungene våre til å oppnå bedre mestring av skolen og bedre resultater i lesing. I det hele tatt: Det er alle de tingene som gjør Norges kommuner til gode steder å bo. Det er viktig å sørge for mulighet for folk til å bo over alt.

Den viktigste distriktspolitikken som vi driver med, er å sørge for en god kommuneøkonomi. Det sikrer muligheten for folk til å bo over hele landet. Den nest viktigste jobben vi gjør for å gjøre det mulig for folk å bo over hele landet, er å sørge for næringsutvikling. Jeg skulle likt å høre hva Høyre-ordføreren fra Værøy synes om Høyres kutt i næringsutviklingen. Jeg skulle likt å høre hva fremskrittspartiordførere rundt omkring over hele landet har å si om de kuttene som foreslås. Vi styrker barnevernet, vi styrker satsingen på de svakeste gruppene. Vi vil altså skape et samfunn der forskjellene blir mindre, og der vi kan bygge fellesskap. Fremskrittspartiet og Høyre vil i stedet ha større ulikheter og mindre fellesskap, og det er oppskriften på et kaldere samfunn med mindre tillit mellom folk.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at selv om man er uenig med byrådspartiene i Oslo, er det kanskje ikke helt parlamentarisk å omtale politikken deres som «hus-haivirksomhet».

Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [09:08:40]: Eg høyrer representanten Holmås skryte hemningslaust av korleis regjeringa bryr seg om folk ute i distrikta. Eg var på eit fellesmøte i går med fylkesmennene, og der kom det ein del bekymringsmeldingar om dei som har behov for hjelp, nærmare bestemt ressurskrevjande tenester. Det har altså regjeringa forverra i forhold til det som dei drista seg til å gjere i 2008. Kan representanten Holmås fortelje folk ute i distrikta, dei som er blant dei svakaste, at dette vil ein gjere noko med, og det vil ein gjere raskt?

Heikki Holmås (SV) [09:09:22]: Vi har styrket denne ordningen i forhold til hvordan den var før vi overtok makten. Vi styrket denne ordningen ved å gjøre det til en rettighetsfestet ordning for kommunene rundt omkring over hele landet, til å få dekket behovene. Den er oppe på

80 pst – det er riktig at den var på 85 pst. tidligere. Men vi har altså både styrket kommuneøkonomien for å sørge for at kommunene generelt skal få bedre råd til å gi et ordentlig tilbud, og vi har styrket ordningen i forhold til hvordan den var den gangen høyresiden styrte med støtte fra Fremskrittspartiet. Så jeg tror at den ordningen som er i dag, er vesentlig mer forutsigbar for kommunene rundt omkring over hele landet enn den ordningen som var tidligere.

Michael Tetzschner (H) [09:10:13]: Jeg tenkte det kunne være betimelig med en replikk til representanten Holmås, slik at han også fikk snakket litt om SVs politikk.

Det går på to poenger han hadde: Det ene var utsagnet om at det var lettere å få bolig hvis man hadde sittet i fengsel. Slik det ble sitert, hørtes det ut som om boligmarkedet i Oslo er stengt, mens det ble referert til, var at de som sitter i fengsel, går foran andre i boligkøen, og det skyldes jo et initiativ fra statsråd Storberget. Så mitt spørsmål er om Holmås synes det er rimelig at folk som sitter i fengsel, skal ha garantert bolig til fortrenghet for andre som får seg bolig på egen hånd.

Det siste jeg vil utfordre ham på, er: På hvilke områder har SV tatt initiativ til mer human flyktningspolitikk som Høyre har gått imot?

Heikki Holmås (SV) [09:11:16]: La meg ta det første først: Den gangen Erna Solberg – altså leder for Høyre og det partiet som Michael Tetzschner representerer – diskuterte boligpolitikk sist, hadde vi tre forskjellige målsettinger for å avskaffe bostedsløshet: Det ene var å sørge for at ingen mennesker skulle bo lenger enn tre måneder uten å få tilbud om et varig botilbud. Det andre var at folk som kom fra fengsel, skulle få muligheten til å komme seg inn på boligmarkedet og få et varig botilbud. Og det tredje var at andre grupper som kom fra andre institusjoner, skulle få et botilbud.

Så vidt jeg husker, var Høyre dundrende enig i den tilbakeføringsgarantien som vi ga til alle folkene som kommer fra fengsel, for vi vet at det å sørge for å ikke gi folk en skikkelig bolig når de kommer ut fra fengsel, er den sikreste veien å få folk tilbake i kriminalitet.

På de to andre områdene mener jeg at der har kommunen et ansvar, og i de største kommunene, som er styrt av Høyre og Fremskrittspartiet – altså Oslo og Bergen – lever ikke kommunene opp til det ansvaret.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:12:33]: I Kristelig Folkepartis alternative budsjett har vi satt av 10 mill. kr til en landsdekkende vergeordning for mindreårige asylsøkere. I dag er ordningen slik at vi har en vergeordning mens de mindreårige asylsøkerne er i transittfasen, men når det gjelder en vergeordning for mindreårige asylsøkere når de skal bosettes i kommunen, er tilbudet høyst variabelt. Derfor har vi tatt til orde for en landsdekkende vergeordning. Norsk Folkehjelp har utarbeidet en plan for dette og har utfordret oss på å få dette på plass.

Så jeg har lyst til å utfordre Heikki Holmås og SV på akkurat dette temaet: Hva tenker SV i forhold til å få på plass en slik ordning overfor en gruppe som er svært sårbar?

Heikki Holmås (SV) [09:13:32]: Vi har gjort mye for å bedre vilkårene for de enslige mindreårige asylsøkerne, gjennom bl.a. å opprette et bedre tilbud i dag og overføre omsorgen for dem som er under 15 år, slik at de får et spesialtilbud som gis av barnevernet. Vi har tidligere også styrket innsatsen og tilbudet som gis for en del mindreårige asylsøkere.

Men jeg er helt enig med Geir Jørgen Bekkevold med hensyn til behovet for å få på plass en vergeordning. Det er en av de tingene som jeg vil prioritere at vi jobber med i året som kommer, for det er ingen tvil om at de som er alene, og barn som er på flukt, har særlige behov for oppfølging, de har særlige behov for å få sine interesser ivare tatt. Derfor skal også regjeringen til sommeren komme med en stortingsmelding som skal handle om barn på flukt, og jeg er helt sikker på at der kommer dette til å bli en av de tingene som blir tatt ordentlig opp.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ingalill Olsen (A) [09:14:55]: I dag skal vi diskutere det viktige budsjettet som angir handlingsrommet for kommuner og fylkeskommuner i landet vårt. Kommunesektoren kommer neste år til å disponere nesten 350 mrd. kr. Det er et formidabelt beløp som det blir mye god velferd av. Kommunene sikres midler til å ansette flere innenfor skole, barnehage og pleie- og omsorgssektoren. I tillegg inneholder budsjettet for 2011 særskilte satsinger på barnevern, barnehager, opprusting av skolebygg og kirker, på nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger, innenfor rusomsorgen og på Samhandlingsreformen.

Vi utfordres stadig fra opposisjonen om at det ikke er nok penger til kommunesektoren. I debatten i dag kommer mest sannsynlig opposisjonspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet, til å gjenta budskapet sitt fra tidligere budsjettdebatter på kommunalområdet: Regjeringen skaper for store forventninger til tjenestetilbudet i kommunesektoren og følger ikke opp med tilstrekkelige midler.

Den utfordringen tar vi gjerne. For vi lytter nøye til signalene vi får fra Kommune-Norge. Kommunene forteller oss at situasjonen er vanskelig mange steder. Derfor styrker vi de frie midlene med en ekstra milliard inneværende år. Dette løser selvsagt ikke alle utfordringer, men det bidrar til å lette situasjonen i mange kommuner. Når man spør Arbeiderpartiets 178 ordførere, som utgjør over en tredjedel av alle landets ordførere, svarer de at pengene vil bidra til en styrking av eldreomsorgen og vil bedre kommunenes økonomiske handlingsrom. Vi har også tidligere vist at når det er behov for mer penger, kommer det mer penger.

Kommunene kommer alltid til å ønske økte midler, noe annet ville være oppsiktsvekkende. Alle lokalpolitikere har en iboende trang i seg til å ønske å forbedre tilbudene til egne innbyggere. Dette er en kommunal naturlov som fungerer som en kvalitetsgaranti.

Men så er det også mange kommuner som kommer til oss og sier: Selv om vi skulle ønske oss mer penger, vil vi for all del ikke tilbake til perioden med Erna Solbergs sulteføring av kommunene, da hun var kommunalminister.

Og det skjønner jeg godt. I perioden 2001–2005 var det en gjennomsnittlig årlig aktivitetsvekst i kommunesektoren som var så lav at den ikke engang er hensiktsmessig å regne i prosent. Veksten var kun på 8 promille. I perioden 2005–2010, under den rød-grønne regjeringen, anslås den årlige gjennomsnittlige aktivitetsveksten i kommunesektoren til om lag 3,75 pst. Med rød-grønn regjering har altså aktivitetsveksten i gjennomsnitt vært nesten fem ganger høyere hvert eneste år enn da Erna Solberg var kommunalminister, med Fremskrittspartiet som støtteparti. Ha slike tall friskt i minne når Høyre og Fremskrittspartiet tar ordet senere i debatten og advarer mot rød-grønn politikk for kommunene.

Selv var jeg ordfører i en liten kommune i 2005 da Erna Solberg var kommunalminister. Kommunene var sulteføret, og statsbudsjettets betydning for Måsøy kommune var at for å komme i havn måtte vi si opp fem–sju ansatte. Det er mange i en liten kommune, hvor hver eneste arbeidsplass er viktig. Vi slapp det, Måsøy ble reddet av gongongen: Vi fikk et regjeringsskifte og en heving av kommuneøkonomien som gjorde at vi unngikk å si opp noen. Det var ingen overflod, men en nødvendig styrking av økonomien, slik at vi fortsatt kunne levere de tjenestene vi hadde.

Av erfaring blir man om ikke klok, så i hvert fall visere. Forrige gang Norge var utsatt for høyrestyre, ble det ikke mer til offentlig sektor, selv om de senket skattene, konkurranseutsatte og privatiserte. Det er ingen grunn til å tro at hvis Høyre-politikk blir supplert med stykkprisfinansieringen til Fremskrittspartiet, skal det føre til større vekst i velferdsproduksjonen i kommunene.

Regjeringen har vist at det har vært mulig å få full barnehagedekning. Nå skal vi sikre full sykehjemsdekning. Derfor styrker vi tilskuddsordningen, slik at staten tar en vesentlig større del av regningen for bygging av plasser.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [09:20:18]: I merknadene i denne innstillinga er det mange flotte formuleringar, og ein samla komité har m.a. sagt:

«Komiteen mener at bostøtten er et målrettet tiltak for å hjelpe dem som trenger det mest. Komiteen viser til at strømprisene har svingt kraftig de senere år. Det er derfor viktig at regjeringen følger utviklingen i strømprisene nøye, og bruker bostøtten som virkemiddel for å hjelpe de mest vanskeligstilte dersom en igjen opplever en unormal sterk vekst i strømprisene.»

Problemstillinga er at då vi hadde finansdebatten, fremma opposisjonen følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge utviklingen i strømprisen nøye, og dersom en unormal situasjon igjen oppstår på elektrisitetmarkedet, bes regjeringen vurdere å bruke bostøtte for å avhjelpe situasjonen for de mest vanskeligstilte.»

Dette blei nedstemt av regjeringspartia, og då er mitt spørsmål: Kva meiner Arbeidarpartiet om dette?

Ingalill Olsen (A) [09:21:23]: Arbeiderpartiet er klar over den situasjonen som er knyttet til ekstraordinære

strømpriser. Vi har til hensikt å følge den situasjonen nøye og sørge for at det blir gjort noe med tanke på mennesker som kommer i en slik situasjon. Vi har anledning til å bruke bostøtten, og vi vil vurdere det. Vi kommer til å sørge for at det blir ordninger, slik at de som er mest utsatt for det, kommer til å få hjelp og støtte. Det er en krevende situasjon. Vi har et strømmarked som svinger veldig, og vi er klar over at det er mennesker som trenger hjelp, og de skal få hjelp.

Trond Helleland (H) [09:22:24]: Jeg synes det må være litt trist, jeg, for en flertallregjering å stå her og kun snakke om motstanderens politikk – totalt uten visjoner og totalt uten tanke for framtiden, bare snakke om det som skjedde for seks–sju år siden. Erna Solberg blir trukket fram som skremmebildet, som sulteføret kommunene, osv. Det ser ikke ut som Erna Solbergs popularitet er varig svekket av den behandlingen hun ga kommunene.

Nå ser vi altså at de rød-grønne skryter av én ting, nemlig pengebruken sin. Visjonene mangler fullstendig. Reformene uteblir. Intern krangel stopper ting. Vi vet at administrasjonsutgiftene i kommunene har økt fra 16 mrd. kr til 22 mrd. kr under denne regjeringen. Er det den veksten representanten Ingalill Olsen er stolt av? Er det veksten i administrasjonsutgifter som er merket etter den rød-grønne regjeringen?

Ingalill Olsen (A) [09:23:18]: For det første har jeg lyst til å si at alle de rød-grønne partiene er utrolig stolte av den satsingen som har vært på kommunesektoren i disse årene. Det har vært et fantastisk løft. Jeg har vært ordfører i 14 år, så jeg vet det, og jeg har kjent det på kroppen. Jeg er utrolig glad for at det ikke er Erna Solberg som er kommunalminister.

Når det gjelder de samlede økte utgiftene til administrasjon, har de samlede utgiftene til kommunesektoren økt med nesten 90 mrd. kr fra 2005 til 2009. 6 pst. av denne utgiftsveksten har gått til administrasjon, 94 pst. har gått til andre formål i kommunene. Administrasjon utgjør en mindre andel i 2009 med rød-grønn regjering enn i 2005, da Høyre satt i regjering. I tillegg kan det kanskje være interessant for Høyre å se nærmere på den enkelte kommune. Så vidt jeg kjenner til tallene, økte fra 2008 til 2009 administrasjonskostnadene mer i Høyre-styrte kommuner enn i arbeiderpartistyrte kommuner. Så kanskje noen sitter i glasshus.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:24:25]: I flere undersøkelser har vi fått vite at kvaliteten på kommunale tjenester er vel så gode i små kommuner som i store kommuner. Flere undersøkelser viser også at folk som bor i små kommuner, faktisk er mer tilfreds med tjenestetilbudet enn folk som bor i større kommuner. Allikevel tar Arbeiderpartiet til orde for tvangssammenslåing av kommuner. Til tross for gryende opprør blant Arbeiderpartiets egne på grasrota mener Arbeiderpartiet sentralt at de alene vet best hvordan norgeskartet skal se ut. Når skal Arbeiderpartiet gi opp dette prosjektet?

Ingalill Olsen (A) [09:25:33]: Jeg bor selv i en liten kommune, og jeg er veldig fornøyd med de tjenestene jeg får der. Jeg synes at jeg lever et veldig godt og rikt liv der. Men jeg vet også, fordi jeg kommer fra en kant av landet hvor det er store utfordringer, at mange kommuner sliter med å få fagfolk, med å fylle stillinger, med å gjøre alle de tingene en kommune skal gjøre. Det er jo dilemmaet med generalistkommunene når den minste kommunen har under 300 innbyggere og den største er Oslo. Det er et voldsomt spenn.

Når det gjelder Arbeiderpartiet, så har vi igangsatt en debatt. Vi har ikke konkludert. Vi har startet en bred programdebatt som vi skal fortsette helt til vårt landsmøte. Vi skal ikke før i 2013 ta stilling til hvordan vi skal gjøre dette. I Arbeiderpartiet er det høyt under taket, og det er lov til å diskutere fritt. Vi har frittalende politikere. Så det blir en spennende debatt, der alle får komme til orde og være med og påvirke det endelige resultatet.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Gjermund Hagesæter (FrP) [09:26:42]: Før eg startar på innlegget mitt, vil eg gjerne takke representanten Ingalill Olsen for svaret hennar på spørsmålet mitt. Det svaret understreka tydeleg at Arbeidarpartiet er for det forslaget som Arbeidarpartiet stemte imot for 14 dagar sidan. Det er sjølvsagt bra at Arbeidarpartiet er einig i opposisjonen sine forslag, men det hadde vore endå betre dersom Arbeidarpartiet også hadde stemt for dei forslaga som dei er for.

Vi i Framstegspartiet er opptekne av at Noreg skal bli eit endå betre land å bu og leve i enn det Noreg er i dag. Då er sjølvsagt grunnleggjande velferdstenester i kommunane heilt avgjerande.

Vi ønskjer ei behovsstyrt statleg finansiering av desse velferdstenestene. Det er ikkje slik som representanten Holmås seier, at staten skal drive dette, men staten skal finansiere det. Kommunane skal framleis ha eit ansvar for at desse tenestene blir utførte, og brukarane skal ha valfridom, men finansieringa skal vere statleg. Dersom ein har eit dokumentert behov, utløyser det ei finansiering på same måten som ein får statleg finansiert arbeidsløysetrygd viss ein blir arbeidsledig. Blir ein sjuk og går utover arbeidsgivarperioden, får ein sjukepengar frå staten. Slik kan ein også finansiere dei grunnleggjande velferdstenestene. Då vil det ikkje vere nokon forskjell på om ein bur i ein rik kommune eller ein fattig kommune, og politikarane kan ikkje nedprioritere velferdstenestene og finansieringa av dei. Men inntil vi får gjennomslag for det, må vi sjølvsagt ta utgangspunkt i dagens budsjettssystem og dei utfordringane det gir.

Det blir hevda her i dag at dette budsjettet medfører ein styrkt kommuneøkonomi. No er det nok dessverre slik at dei fleste kommunar opplever det ikkje slik. Det er heller ikkje mykje som tyder på styrkt kommuneøkonomi, sett frå kommunane si side. Det er sjølvsagt riktig at ein løyver meir pengar til neste år enn for inneverande år, men det er også ein del andre ting ein må ta i betraktning: Kommunane får stadig fleire oppgaver. Det blir stilt strengare

krav frå både storting og regjering, men også frå innbyggjarane i kommunane, til kvaliteten på desse tenestene. Det er også slik at vi blir stadig fleire i dette landet. Berre dei siste tolv månadene har Noregs befolkning auka med 1,3 pst. Vi har fått 62 000 fleire innbyggjarar i Noreg dei siste tolv månadene. I tillegg er det ei aldrande befolkning vi har.

Alt dette medfører at det vil koste meir å drive Kommune-Noreg framover enn det har gjort før. Då er det ikkje nok å skilte med at ein overfører fleire kroner til kommunane når oppgåvene aukar og talet på innbyggjarar aukar osv.

Framstegspartiet har teke utviklinga på alvor, og vi har foreslått meir pengar til kommunane enn regjeringa gjer. Vi aukar dei frie midlane med 1 mrd. kr meir enn regjeringa, vi aukar med 2 mrd. kr meir enn regjeringa i øyremerkte driftsmidlar til eldreomsorga, og vi har sett av til ressurskrevjande tenester 700 mill. kr meir enn regjeringa har løyvd. Det ville medført at alle kommunar i Noreg ville fått vesentleg betre økonomi.

Eg kan ta to kommunar her som representanten Heikki Holmås er oppteken av. Den eine er Oslo, som med vårt opplegg ville fått 312 mill. kr meir. Bergen ville fått ca. 150 mill. kr meir. Måsøy kommune, som representanten Ingalill Olsen er oppteken av, ville fått nesten 1 mill. kr meir dersom Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjett hadde blitt vedteke – 977 701 kr meir, for å vere nøyaktig. Og Liv Signe Navarsete sin heimkommune, Lærdal, ville fått 1 977 000 kr – altså nesten 2 mill. kr – meir enn det regjeringa foreslår.

Det er nemleg slik at dersom vi skal få til ei eldreomsorg som skin, trengst det handling og meir pengar og ikkje berre valkampprat.

I tillegg til det som eg nemnde no når det gjeld drifta, har vi òg foreslått ei betydeleg styrking av finansieringa til investering av sjukeheimplassar. Vi har auka ramma for 2011 frå 2 000 til 3 000 plassar, og vi har òg sett eit tak på 1,3 mill. kr per sjukeheimplass, i motsetnad til regjeringspartia og regjeringa sitt forslag på 890 000 kr. Og så har vi sett av til ei mengd andre ting, m.a. til tilpassing av eksisterande bustader for eldre 50 mill. kr.

I tillegg til at vi er opptekne av at kommunane må få meir pengar, er vi opptekne av at kommunane må få mest mogleg ut av kvar krone som dei har til disposisjon, og at ein òg får best mogleg kvalitet på dei tenestene som blir leverte. Då kjem vi ikkje utanom at det å ha større og meir robuste kommunar er nødvendig framover. I dag er det altså slik at kommunane ikkje har noko økonomisk incitament til å slå seg saman, tvert imot. Kommunalkomiteen har vore i Nord-Trøndelag og høyrte om kommunesamanslåingsprosessen mellom Mosvik og Inderøy. Dei to kommunane vil, dersom dei no slår seg saman, tape framtidige inntekter som utgjer ein noverdi på 145 mill. kr. Det er klart det ikkje er så veldig attraktivt å slå seg saman når ein må betale 145 mill. kr til staten for å få lov til å slå seg saman. Større og meir robuste kommunar vil gi betre kompetanse og betre fagmiljø, og det vil gi betre føresetnader for å yte gode tenester og f.eks. ta i bruk ny velferdsteknologi.

Vi i Framstegspartiet meiner òg at det er viktig å leggje til rette for konkurranse, både ekstern konkurranse og intern konkurranse. Vi trur nemleg at konkurranse er sunt. Dei aller fleste er jo einige om at konkurranse fungerer på nokre område i alle fall. Vi hugsar alle saman då vi hadde eit tilnærma flymonopol i Noreg. Då kosta det 5 000 kr for flybilletten tur-retur Bergen. I dag har vi prisar som kanskje er ein tiendedel på den same strekkja, i alle fall veldig låge. Då ser vi kor viktig det er med konkurranse i luftfarten – og eg kunne ta ei rekkje eksempel.

Når alle er einige om at konkurranse fungerer så bra på nokre område, undrar det meg at det då ikkje skulle fungere på andre område, òg innanfor offentleg sektor. Vi er overtydde om at det fungerer minst like godt i offentleg sektor. Derfor ønskjer vi å intensivere konkurranseutsetjinga. Det meiner vi vil gi betre tenester, det gir meir valfridom for brukarane, og det vil òg gi meir tenester for kvar krone kommunane har til disposisjon.

Derfor må det gjerast både kortsiktige grep og langsiktige grep. Kortsiktig må vi tilføre kommunane meir pengar slik at dei kan utføre jobben sin, og slik at dei òg kan førebu seg på framtidige utfordringar. Derfor har vi løyvd 3,7 mrd. kr meir i driftsmidlar for 2011 enn regjeringa. I tillegg har vi altså styrkt finansieringa av sjukeheimplassar. På lengre sikt er det òg viktig at det blir teke nye grep. Det eine er å endre rekneskapssystemet slik at ein synleggjer den reelle situasjonen i Kommune-Noreg. Ein må stimulere til sunn konkurranse, og ein må stimulere til at vi får ein meir formålstenleg kommunestruktur. Dersom dei langsiktige grepa hadde blitt tekne, er det openbert at vi ville ha fått både meir og betre velferd for kvar krone kommunane disponerer. Det er noko som er viktig for framtida med tanke på dei utfordringane kommunane står overfor med eldrebølga osv.

Avslutningsvis vil eg fremje dei forslaga som Framstegspartiet står bak anten aleine eller saman med våre venner i Høgre og Kristeleg Folkeparti.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Hilde Magnusson Lydvo (A) [09:36:54]: Fremskrittspartiet ønsker en statlig byråkratisk stykkprisfinansiering av noen av våre viktigste velferdstjenester. Fremskrittspartiet vil med dette flytte makt og penger fra lokale folkevalgte til et statlig byråkrati og sentralisere velferden.

Representanten Hagesæter har etter det jeg kjenner til, vært på reise til Nord-Korea. Er det der han og Fremskrittspartiet henter inspirasjon til et sentralstyrt system, eller kjenner Hagesæter til andre land der Fremskrittspartiets modell er testet? Hvor er Fremskrittspartiets modell prøvd ut?

Gjermund Hagesæter (FrP) [09:37:33]: Eg kan bekrefte overfor representanten Magnusson Lydvo at i Nord-Korea var det ikkje snakk om marknadskrefter. Der var det berre statleg finansiering av alt, og der var det ingen konkurranse og ingen private bedrifter. Om det er nokon

inspirasjon eg har henta frå Nord-Korea, er det det at planøkonomien ikkje er framtidsretta. Det er ikkje noko å kopiere. Det sosialistiske systemet er heller ikkje noko godt utstillingsvindaue.

Vi ønskjer ikkje eit statleg byråkratisk stykkprissystem. Vi ønskjer ei statleg finansiering, og vi ønskjer konkurranse. Dette vil forenkle. Dette vil også sikre at brukarane får dei tenestene som dei har behov for, når dei har behov for dei. Så dette vil medføre færre byråkratar, og viktigast av alt, det vil sikre at brukarane får den hjelpa dei treng.

Heikki Holmås (SV) [09:38:47]: Hvis jeg hadde hatt lov, ville jeg sagt at Framskrittspartiet har frekktetens nådegave når de kommer og refererer til regnestykkene fra Mosvik på 145 mill. kr. De regnestykkene innebærer bl.a. tap av småkommunetilskudd. Det småkommunetilskuddet vil Framskrittspartiet bare fjerne med en gang, ikke om 15–20 år, sånn som med dagens regelverk. Men la nå det ligge.

Jeg hadde tenkt å peke på en av de tingene som Framskrittspartiet tar opp her, der de sier at de vil avskaffe den sosiale boligpolitikken. De mener at det er helt feil med sosial boligpolitikk. Ja, det er lett å se på måten Framskrittspartiet er med og styrer både Oslo og Bergen på. Her i Oslo har Framskrittspartiet gjennom sin politikk overfor de kommunale boligbyggerne og den kommunale boligvirksomheten et uttrekk av 300 mill. kr i inntekter fra de folkene som bor i kommunale boliger. Mener Framskrittspartiet at det er riktig politikk å ta fra de fattige og gi til andre?

Gjermund Hagesæter (FrP) [09:39:57]: For det første vil eg seie at Framstegspartiet har ikkje sagt at vi skal fjerne småkommunetilskotet over natta. Det har vi aldri sagt, så det må vere noko som representanten Holmås har drøymt. Kvar han har det frå, veit ikkje eg. Det som vi har sagt, er at vi bør vurdere å utfase dette småkommunetilskotet over x år. Det må bli varsla i god tid før vi gjer det. Det er nettopp for at ein skal få fortgang på kommunesamanslåingsprosessen.

Når det gjeld sosial boligpolitikk, har vi i motsetning til SV og i motsetning til regimet i Nord-Korea tru på marknaden. Vi trur at om ein stimulerer marknaden, tilrettelegg bustader på forskjellige nivå og forskjellige størrelser etter forskjellige behov, vil det vere den beste måten for på lang sikt å sikre alle ein bustad som er tilpassa deira eige behov.

Ola Borten Moe (Sp) [09:41:11]: Aller først la jeg merke til at representanten Hagesæter var svært bekymret for strømprisene. Det er jo legitimt. I Sør-Trøndelag har Framskrittspartiet ved fylkestingsrepresentant Ellefsen forklart strømprisene med økt innvandring. Det kunne vært interessant å høre om Hagesæter deler den oppfatningen.

Så vil jeg tilbake til behovsstyrt statlig finansiering, som Hagesæter snakket så vakkert om i sitt innlegg. Jeg har vanskelig for å forstå at det kan bety noe annet enn en byråkratisering og en statliggjøring, der du får det stikk motsatte av det Framskrittspartiet hevder at man får, rett og slett

for at man tar bort det lokale skjønnset og erstatter det med en eller annen form for byråkratisk institusjon. For hvem er det som skal definere behovet? Hvem er det som skal avgjøre hva staten skal finansiere? For å få på plass disse systemene trengs det mye folk. Det vil være statlige byråkrater. Det vil underminere den norske velferdsmodellen og hele tenkningen rundt lokaldemokratiet.

Gjermund Hagesæter (FrP) [09:42:16]: No vil eg først kommentere straumprisane. Dei høge straumprisane i Noreg kjem av at ein har forsømt seg med å bygge ut produksjonskapasitet i Noreg. Det er det som er årsaka. Eg meiner at dei som har styrt dette landet, har stilt oss ufatteleg dårleg når det er slik at vi i eit normalår må importere kolkraft eller atomkraft frå nabolanda våre for å dekkje behovet vårt. Vi må ha større utbygging. Det har Framstegspartiet foreslått ei rekkje gonger.

Når det gjeld den behovsstyrte statlege finansieringa, skal den ikkje vere byråkratisk i det heile. Det er etter same modellen som f.eks. om ein blir arbeidsledig. Då får ein statleg finansierte arbeidsløysetrygd. Blir ein sjuk utover arbeidsgivarperioden, får ein statleg finansierte sjukepengar. Det er ingen som spring rundt og bekymrar seg for at det er byråkratisk, for det er ikkje byråkratisk. Systemet vårt med behovsstyrt statleg finansiering av velferdstenester vil heller ikkje vere byråkratisk.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trond Helleland (H) [09:43:45]: Vi står på terskelen av et valgår der kommunene vil stå i fokus. Gjennom det året vi har bak oss, har det blitt litt nytt liv i debatten om hva slags kommuner som best ivaretar innbyggernes behov for service, kvalitet og omsorg.

Regjeringen har gjennom arbeidet med Samhandlingsreformen gitt ulike signaler på hva en kan forvente av en kommune. Dermed er debatten om kommunereform i gang. Høyre hilser denne debatten velkommen, og merker med interesse at stadig flere representanter for regjeringspartiene – ja, opptil flere i salen her i dag – tar til orde for kommunesammenslåinger.

Høyre mener det er behov en kommunereform som sikrer lokalsamfunnene mer frihet og større ansvar. Høyre vil derfor gjennomføre en omfattende oppgave- og kommunereform som skaper bedre tjenester og større og mer robuste kommuner. Vi vil legge ned fylkeskommunen. Vi ønsker å sette av 250 mill. kr i tilsagnsfullmakt som kan brukes til å stimulere til frivillige kommunesammenslåinger. Vi ønsker å begrense fylkesmannens skjønnsutøvelse. Dette vil være sentrale deler av en kommunalreform som Høyre vil jobbe med.

Regjeringen Stoltenberg forlot tidlig målet om at kommunene skulle finansieres med 50 pst. av egne skatteinntekter. Vi mener fortsatt at målet bør være 50 pst., og at den kommunale skattøren burde ha vært satt høyere som følge av dette. Vi vil derfor vise til hovedtrekkene i vårt alternative inntektssystem om å begrense det til å fore-slå å opprettholde ordningen med å tilbakeføre deler av selskapskatten til kommunene også.

Det er viktig at kommunene får beholde deler av selskapsskatten lokalt. Det skaper et viktig grunnlag for at kommunene kan føre en positiv og framtidsrettet næringspolitikk. Dette standpunktet har tidligere fått støtte både av NHO og KS, og derfor foreslår vi fortsatt at 4,25 pst. av selskapsskatten tilbakeføres til kommunen. Kommuner som legger til rette for næringsutvikling og etablering av nye arbeidsplasser, bør belønnes for dette, ikke straffes, som i dagens system.

Regjeringens opplegg for kommunesektoren i 2011 er et nøkternt og stramt opplegg som vil kreve omstilling og kutt fra kommunenes side. Den økonomiske balansen som Regjeringen i sin første regjeringserklæring varslet at kommunene skulle oppnå, er lenger unna enn noen gang. Om kommunene skal kunne forbedre velferdstilbudet innenfor denne rammen, må de effektivisere driften og fokusere på å få mer kvalitet i tjenestene innenfor de samme økonomiske rammene.

Velferdssamfunnet står overfor store utfordringer. Vi trenger nyskaping og nytenkning i offentlig sektor for å sikre varig velferd. Nye løsninger for drift og en aktiv og moderne arbeidsgiverpolitikk er påkrevd dersom målet om en god og effektiv offentlig sektor skal nås.

Statens oppgave er først og fremst å legge til rette for at skapere, virksomheter og institusjoner kan fungere og skape verdier for seg selv og samfunnet. Næringsliv og lokalsamfunn etterlyser mer ressurser til vei, utdanning og forskning for å legge til rette for vekstkraftige lokalsamfunn. Derfor må disse områdene prioriteres, og det er også det Høyre gjør i sitt alternative budsjett. Etter vår mening er gode kommunikasjoner den beste distrikts- og regionalpolitikken. Derfor foreslår vi å kutte posten for regional utvikling i fylkene. 800 mill. kr av disse pengene settes av til veiformål.

Høyre ønsker å gi bedre vilkår for jobbskapere, små og store bedrifter. Næringspolitikken er, sammen med samferdselspolitikken, den viktigste bærebjelken i distriktspolitikken. Mye av den konkurranseutsatte delen av norsk næringsliv ligger i Distrikts-Norge. Vi er derfor opptatt av å føre en økonomisk politikk som gir konkurranseutsatt sektor bedre vilkår. Vi mener også at den som har skoen på, vet best hvor den trykker. Derfor omdisponerer vi de fylkeskommunale regionalutviklingsmidlene, først til vei, og så setter vi av 400 mill. kr på en ny post til lokal næringsutvikling, der kommunene, enten alene eller sammen med andre, kan drive næringsutvikling, lokale tiltak, næringshager osv. Dette tror vi er bedre anvendte penger når man skal drive en god distriktspolitikk. Vi har også satt av 200 mill. kr til tiltak for å styrke petroleumskompetansen i Nord-Norge. Vi mener det er viktig å styrke denne kompetansen, sånn at vi har et godt grunnlag når en gang oljeboringen skal ta fatt utenfor Lofoten og Vesterålen og i andre viktige områder.

Høyre mener det er behov for sterkere fokus på integrering av dem som velger å bosette seg i Norge. Det er viktig å bruke den første fasen til økt språk- og samfunnsopplæring og inkludering i arbeidslivet. Det er viktig at tiltak for økt integrering i særlig grad retter seg mot kvinner og barn. Høyre ønsker å forsterke introduksjonsarbeid-

det. I vårt alternative budsjett foreslår vi bl.a. å gi deltakere på introduksjonskurs med barn i barnehagealder tilbud om gratis barnehageplass. Det foreslås også en utvidelse av tilbudet om språkkartlegging av alle 4-åringene til å gjelde hele landet. Grunnleggende ferdigheter i norsk er avgjørende for barns mulighet til å lykkes i Norge.

Regjeringspartiene har vært tydelige på at de ønsker å drive språkkartlegging i barnehagene. Ja, der foregår det jo språkkartlegging hver dag. Høyre vil ikke ekskludere de barna som ikke går i barnehage. Derfor bør språkkartleggingen også foretas på 4-årskontrollen. Alle de som ikke går i barnehage, eller kommer til å gå i barnehage, vil derfor starte med et handicap når de begynner på skolen.

Selv ikke den rød-grønne regjeringen kan tvinge folk til å sende barn i barnehagen. Og da er det rart at den straffer barna ved å fjerne dette verktøyet som 4-årskontrollene og språkkartleggingen er. Kanskje barnehage vil være et virkemiddel som kan brukes som en følge av kartleggingen. Uansett vil gratis kjernetid kun komme noen til gode, og det er heller ikke gitt at den når dem som burde nås.

Høyre mener det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og flyktninger omfatter hele familien. Et viktig virkemiddel, som jeg har nevnt, er å tilby gratis barnehage til den gruppen, under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen, eller er i arbeid eller utdanning. Dette vil legge bedre til rette for integrering av kvinner og barn i det norske samfunnet.

Høyre mener at det fortsatt er nødvendig å stramme inn på asylpolitikken. Det har vært en gledelig nedgang i asylankomster, men vi mener fortsatt at det er rom for en strammere asylpolitikk og regner med at med våre forslag ville anslaget for nye asylsøkere ha gått ned med 2 000. Samtidig ønsker vi at det etableres en instruksjonsmyndighet fra regjeringen overfor UNE i prinsippsspørsmål, tilsvarende ordningen som eksisterer for UDI. Dessuten bes regjeringen å gjennomgå prosedyrene for hvordan straffbare forhold som framkommer gjennom saksbehandlingen og asylintervju i UDI og UNE, blir viderefremmet og fulgt opp overfor statsadvokaten.

Regjeringen har vært defensiv og vinglete, spesielt i integreringspolitikken. Men også i asylpolitikken har det vært ulike utslag. Høyre har også forslag om å få på plass flere returavtaler, øke kravet til underhold ved familie-gjenforening og informasjonstiltak i land hvor de fleste grunnløse asylsøkerne kommer fra.

Det er behov for å utvikle en alternativ strategi til dagens utforutsigbare politikk og en ny politikk for drift av asylmottak som kan bidra til mer kompetanse innenfor fagfeltet. Det er relevant i denne sammenheng å utvikle egne kompetansemottak, lokalisert i ulike deler av landet, som kan spesialisere seg på ulike områder innenfor fagfeltet, som f.eks. returproblematikk, kartlegging, enslige mindreårige asylsøkere osv.

Det har så langt i denne stortingsperioden ikke vært fremmet en eneste sak til Stortinget fra integreringsministeren for å bedre integreringsarbeidet. Nå har integreringsministeren tatt seg pappaperm, men har fått en erstatting. Det er mulig at det vil framskynde arbeidet litt. Men det

er ganske utrolig at en minister som Lysbakken, som har reist land og strand rundt og snakket om integreringspolitikk, ikke klarer å presentere et eneste forslag for Stortinget. Det er veldig skuffende. Da regjeringen delte asyl- og integreringspolitikken opp i to departement, hadde mange forventet en offensiv integreringspolitikk. Den har fullstendig uteblitt. Mens justisminister Storberget har levert sak etter sak, er det fullstendig dødt fra minister Lysbakken. Det må være en stor skuffelse for partiet SV, som satte så mye inn på å få integreringsarbeidet under sin hatt, at det ikke har skjedd en eneste ting.

Jeg tar herved opp forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Representanten Trond Helleland har tatt opp det forslaget som han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Eirik Sivertsen (A) [09:52:50]: Jeg må si det var interessant å høre representanten Helleland snakke om at den som har skoen på, vet hvor den trykker, for deretter å foreslå å ta bort rammeoverføringen til fylkeskommunene som gjelder regionale utviklingsmidler og øremerke dem. Men det var ikke det som var mitt anliggende i denne replikken.

Det jeg tenkte å ta opp med representanten Helleland, er den retorikken som vi hører fra Høyre denne høsten, f.eks. i finansdebatten. Høyre har nå lært av sine venner i Sverige at det er lurt å legge seg nær den sosialdemokratiske retorikken og den politikken vi har, i hvert fall muntlig, og argumentere for mindre sosiale forskjeller i samfunnet. Det kan vi være enige om. Men samtidig legger Høyre opp til en politikk som vil øke forskjellene. Det ene er formuesskatten, men det andre er altså at dere ønsker at kommunene skal få beholde en større andel av skatteinntektene. Det betyr større forskjeller mellom kommunene, ikke mindre forskjeller. Større forskjeller mellom kommunene betyr større forskjeller mellom folk i kommunene.

Trond Helleland (H) [09:53:53]: Jeg er glad for at representanten Sivertsen til slutt sneide innom kommunalbudsjettet og den debatten vi har her i dag.

Det første poenget han hadde, var jo spesielt interessant, nemlig dette at det var veldig usosialt å kutte de fylkeskommunale regionalutviklingsmidlene. I disse dager ser vi altså fakkeltog – vi ser fakkeltog for lokalsykehuset, vi har sett fakkeltog for veiutbygging. Men når så representanten Sivertsen et fakkeltog for fylkeskommunale regionalutviklingsmidler? Det har vi aldri sett. Det er ikke der folk etterspør tjenester. Folk etterspør tjenester lokalt. De ønsker en lokal næringshage, de ønsker lokale distriktsutviklingstiltak, ikke den mastodonten av en fylkeskommune som sitter og deler ut penger gjennom stor bruk av konsulentmidler og -virksomhet.

Så snakket han om retorikken vår. Retorikken vår har stort sett vært den samme hele tiden. Vi er ikke for et samfunn med store forskjeller. Vi ønsker et ganske likeverdig samfunn, men vi ønsker å premiere konkurranse. Og vi ønsker å premiere innsats.

Heikki Holmås (SV) [09:55:10]: Det er ganske påfallende hvordan Høyre driver på og kritiserer vår integreringspolitikk og Audun Lysbakken spesielt. Vi gjør et løft for å sørge for å øke antall norsktimer. Vi gjør et løft for å rette opp igjen en god del av de gale tingene som Høyre gjorde den gangen de satt med makten, som å kutte ut språkopplæringen i norsk for innvandrere i asylmottak, som de også gjorde for alle arbeidsinnvandrere. Vi har gjort løft for å sørge for å få de tingene på plass og for å få gratis kjernetid i barnehagen, fordi vi vet at det nettopp når en god del av de ungene som har særlige behov.

Men la meg gå over til noe annet, som handler om næringsutvikling. Når jeg reiser rundt omkring i dette landet og møter Høyre-ordførere, møter jeg ikke én Høyre-ordfører som er enig med Trond Helleland i de kuttene som gjennomføres. Når jeg kommer til Bindal, snakker de om næringsutvikling når det gjelder støtte til lokalbedriften. Når jeg kommer til Værøy, viser de meg til lokalbedriften. Og satsingen på kaiutvikling i Bø ville aldri ha skjedd hvis det ikke hadde vært for de regionale pengene som ligger der, og som dere har kuttet.

Trond Helleland (H) [09:56:19]: Det er jo her representanten Holmås tar så fullstendig feil, for når du snakker med Høyre-ordførerne rundt i landet eller med en og annen SV-ordfører, så sier de: Vi trenger lokale tiltak her, vi ønsker å utvikle dette. De etterspør ikke fylkeskommunale regionalutviklingsmidler. De etterspør kanskje muligheten for å opprette en næringshage, de etterspør muligheten for å utvikle fylkesveien til å bli en bedre vei, slik at de kan få fram de gode varene de produserer. Jeg kan forsikre representanten Holmås om at jeg tror jeg har bedre kontakt med Høyre-ordførerne enn det han har – jeg sitter i Høyres kommunalutvalg. Der er det ingen som kritiserer at vi gjør den omprioriteringen vi gjør.

Det viktigste for Høyre er bedre infrastruktur, større satsing på skole og å stimulere næringslivet gjennom skattelettelser. Dét gir utvikling. Det gir vekst også i Distrikts-Norge. Det er det bred enighet om i Høyre. Jeg håper at også SV etter hvert vil skjønne at det å premiere innsats og hardt arbeid skal lønne seg.

Presidenten: Presidenten vil minne begge representantene på at all tale skal rettes til presidenten.

Ola Borten Moe (Sp) [09:57:36]: For det første kunne jeg tenke meg å spørre Helleland om tallet 2 000, altså 2 000 færre asylsøkere i Norge. All erfaring viser at det er svært vanskelig å vedta hvor mange det er som kommer hit. Det er ofte forhold som ligger utenfor denne salen, som avgjør hvorvidt folk har behov for å søke asyl. Og jeg vil anta at Høyre ikke vil ta bort den individuelle retten og de individuelle forpliktelsene vi har tatt på oss til å behandle folk på et skikkelig vis. Hvis han kunne fortelle meg hvordan man har kommet fram til tallet 2 000, ville jeg være interessert i det.

Det andre som jeg har lyst til å utfordre på, er kommunestruktur. Antall kommuner i Norge er jo ikke grunnlovsfestet. Det er det en grunn til. Det går opp og ned, det har

det gjort gjennom historien i takt med tiden og tilhøvene. Men vi er uansett nødt til å ha en struktur i dette landet som muliggjør at man har små kommuner. I Finnmark bor det noen-og-syttitusen innbyggere. Hvis man skal ha 20 000–30 000 i hver kommune, som Høyre tidvis har tatt til orde for, vil man få to–tre kommuner. Det er ikke mulig.

Trond Helleland (H) [09:58:42]: Det er jeg helt enig med representanten Borten Moe i. Derfor tror jeg det er på tide at vi nå får en ordentlig debatt om kommunestruktur, der vi ikke klistrer merkelapper på hverandre, som at Høyre vil at alle kommuner skal ha minst 30 000 innbyggere osv. Det har vi aldri sagt. Vi har sagt at vi ønsker større kommuner, men vi ser samtidig at det er store regionale forskjeller. Vi ser at det er øysamfunn. Vi ser at det er kommuner i Finnmark hvor det er så langt til neste sentrum at det å slå dem sammen med naboen ville være vanskelig.

Så absolutt, vi trenger en nyansert debatt om kommunestruktur, og ikke en debatt som er basert på at en ikke ønsker å gjøre noen ting. Det er det inntrykket en dessverre sitter igjen med av ett parti, og det er Senterpartiet. Alle andre partier er nå på glid når det gjelder kommunedebatten, mens Senterpartiet, spesielt kommunalministeren, bruker enhver anledning til å slå fast at her skal det ikke gjøres noen ting, man skal i hvert fall ikke stimulere til frivillig sammenslåing, og tvang er naturligvis helt utelukket. Hvis Senterpartiet kunne tatt av seg det bindet for øyene og sagt at nå ønsker vi en reell debatt, hadde det vært bra.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ola Borten Moe (Sp) [10:00:06]: La meg begynne med å si at regjeringen og Stortinget har lagt om inntektsystemet til norske kommuner i år. Det sikrer jevnere velferd og mulighet til likeverdige liv over hele landet. Det er viktig. Vi mener det er et godt opplegg. Det ligger gode, objektive kriterier til grunn. Men det kommer alltid til å være kamp og diskusjon rundt dette. Derfor er jeg glad for at man har varslet at dette skal evalueres hvert fjerde år.

Så er det sånn at norske kommuner og fylkeskommuner aldri tidligere har tilbudt så mange tjenester til så mange mennesker. Vi bruker nesten 350 mrd. kr på dette i året. Det er en av våre aller største utgiftsposter. Det er også slik at kvaliteten på tjenestene går opp. Det er gårsdagens debatt og PISA-undersøkelsene et godt eksempel på.

Vil det være behov for mer ressurser? Sannsynligvis, ja. Det vil det alltid være. Men jeg har lyst til å si at det er litt hult når vi får kritikk av høyresiden på grunn av ressursituasjonen i kommunal sektor, for faktum er at vi har flyttet gulvet i kommuneøkonomien. Vi har definert en ny virkelighet. Når det gjelder økonomiske ressurser, har vi gjennomført en strukturell endring i måten vi tenker å tilnærme oss ressurstilgangen på.

Men så må vi videre. Det er mange utfordringer som må møtes, og som ligger framfor oss i tid. Det er skole,

det er eldre, det er økte kompetansekrav, det er integrering, for å nevne noen.

Når det gjelder skole, er vi på rett vei. Skolene er eid og drevet av norske kommuner. Uten de rammene, uten de kompetente lærerne og uten de kompetente skoleeierne vi ser landet over, ville det vært umulig å gjennomføre de resultatforbedringene i praksis.

En annen stor utfordring er at vi blir en stadig eldre befolkning. For å si det på en annen måte: Demografien utfordrer oss. Vi lever lenger. Jeg må bare få understreke at det er veldig bra. Det betyr mye for mange. Det er mange som har et rikere liv over flere år. Samtidig skal kvaliteten opp på de tjenestene som vi allerede tilbyr, i takt med tiden og tilhøvene. Det betyr at man ikke bare trenger mer penger. Man er også nødt til å gjøre ting annerledes, tenke annerledes, omstille og fornye offentlig sektor. Regjeringens og stortingsflertallets svar på dette er Samhandlingsreformen. Det er en stor og avgjørende reform som gir bedre tjenester der folk bor. Det gir en bedre pris, og det flytter kompetansearbeidsplasser og penger utover i landet. Det er en svært viktig og riktig reform. Det er også et svært godt eksempel på at regjeringen møter de behovene som ligger i tiden, og omstiller offentlig sektor i tråd med dette. Et annet godt eksempel er overføringen av vegansvaret til fylkeskommunene. Det har ført til økt aktivitet, økte investeringer og økte budsjett til vedlikehold.

Samfunnet er blitt mer komplekst. Kravene øker. Norske kommuner opplever også at kompetansekravene og kompleksiteten i tjenestene de tilbyr, øker. Noen sier at det entydige svaret på denne utviklingen er sammenslåing av norske kommuner, altså struktur. For noen vil det være riktig – som for Mosvik og Inderøy i Nord-Trøndelag, som har slått seg sammen etter en folkeavstemning der begge kommunene sa ja – men ikke for alle. Det er en altfor enkel tilnærming til en svært sammensatt og kompleks debatt. Vi er i dette landet uansett nødt til å ha et system som tar høyde for at det er store geografiske avstander, at folk bor spredt, noe som gjør at vi er nødt til å ha strukturer som fungerer selv om kommunene er små. Det er også et faktum at store kommuner ikke nødvendigvis driver mer effektivt enn små. Det som framstår som stordriftsfordeler, kan ofte forsvinne i økt byråkrati og økt avstand.

Jeg har også lyst til å nevne at vi i denne diskusjonen også er nødt til å ta med oss aspektene som går på demokrati, ikke minst i et bilde der det er mange kommuner som velger interkommunale løsninger. Det tror jeg er riktig, og det tror jeg er viktig, men vi er nødt til å ha øye til demokrati, til etterprøvarhet og til åpenhet i systemene.

La meg avslutte med å si at jeg synes vi har hatt en gledelig og vellykket innstramming i norsk asylpolitikk. Det gir rom for å vri fokuset mot integrering i norske kommuner. Det er der folk bor, og det er der vi nå er nødt til å sette inn støtet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:05:33]: I dagens VG kan vi lese at regjeringspartiene nå legger opp til å tvinge kommuner til å ta imot og bosette flyktninger. Det har

skjedd i de respektive partigruppene, for øvrig mot – hvis vi skal tro VG – statsrådets vilje. Blant annet har Senterpartiets stortingsgruppe lagt tvang til grunn når man nå skal bosette flyktninger i norske kommuner fremover.

Det som er litt spesielt her, er at representanten Ola Borten Moe i en replikk har dratt frem det lokale skjønnnet og hvor viktig det er, med tanke på stykkprisfinansiering, når Fremskrittspartiet har foreslått det. Det er selvfølgelig en argumentasjon som ikke holder vann. Men her, når det gjelder det lokale skjønnnet, lokaldemokratiets mulighet til å styre mottak av flyktninger når de skal bosettes i norske kommuner, har altså Senterpartiet overhodet ikke den viljen. Er det sånn (presidenten klubber) at det lokaldemokratiske skjønnnet er noe man (presidenten klubber) kun snakker om i festtaler?

Presidenten: Presidenten vil minne om at taletiden faktisk er maksimumstid og ikke minimumstid.

Ola Borten Moe (Sp) [10:06:57]: Når det gjelder spørsmålet om hvordan regjeringen har tenkt å løse denne utfordringen, skal jeg ikke svare på vegne av den, for det vet jeg ikke. Meg bekjent er det heller ikke lagt fram ennå. For min egen del – og jeg vil understreke at jeg nå snakker på vegne av meg selv – er dette snakk om mennesker som har kommet inn i det norske samfunnet, som er en del av det norske fellesskapet, som har passert nåløyet og skal integreres i vårt samfunn, være nordmenn på alle mulige vis.

Det er heller ikke slik når det gjelder noen andre grupper, at det diskuteres rundt omkring i norske formannskap og i norske kommunestyre hvorvidt man er velkommen, hvorvidt man skal ha en reservasjonsrett mot å bosette mennesker. Det gjelder ikke for noen andre grupper. Jeg tenker at det er heller ikke naturlig når det gjelder denne gruppen. Jeg mener videre at det fører til en del uverdige debatter, rett og slett fordi man ikke diskuterer hvordan man skal få en god integrering, man diskuterer *om* man skal ha integrering. Det er ikke spørsmålet. Spørsmålet er hvordan man kan skape en god integrering.

Michael Tetzschner (H) [10:08:16]: Representanten Ola Borten Moe er i likhet med sine kolleger i det rødgrønne prosjektet veldig fornøyd med å bruke skattebetalernes penger, og kan selvfølgelig også si at man bruker enorme beløp på kommunesektoren.

Så forsto jeg det slik at man var på rett vei på alle områder. PISA-undersøkelsen går i riktig retning, selv om det man egentlig gjør, er å ha brutt en nedadgående kurve etter sosialdemokratiets eksperimenter.

Det representanten ikke var inne på, var det som Senterpartiet kanskje skulle være mer interessert i resultatene av, nemlig det faktum at aldri har så mange mennesker flyttet fra småkommuner til større tettsteder og byer. Er representanten Borten Moe fornøyd med og stolt av den politikken hans parti er med på å administrere i regjeringskontorene?

Ola Borten Moe (Sp) [10:09:16]: Jeg er i stor grad både stolt av og fornøyd med den politikken som regjering-

gen fører. Samtidig synes jeg vi skal ha respekt for – og det tror jeg også representanten Tetzschner har – at det er vanskelig å vedta hvor folk skal bo. Det er tunge samfunnstrender som virker sentraliserende i det norske samfunnet, og det har i grunnen vært utviklingen de siste 150 årene. Det kan vi ikke i denne salen vedta å stoppe, selv om vi aldri så mye kunne ønsket det.

Det som er vår utfordring som fellesskap, det som er vår utfordring som regjering og stortingsflertall, er å sikre folk en reell valgfrihet, at en har tilgang på gode tjenester, at det er mulig å få god utdanning, at det er mulig å få gode arbeidsplasser, gode liv, gode samfunn over hele landet. Der må jeg med all respekt si at jeg opplever at denne regjeringen fører en helt annen politikk og en langt mer offensiv politikk enn den politikken opposisjonen står for.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:10:27]: Jeg må si at jeg ble ikke helt klok på representanten Ola Borten Moes svar på mitt forrige spørsmål. Et parti som i enhver sammenheng trekker frem viktigheten av lokalpolitisk skjønn, av lokaldemokratiet, viktigheten av at kommunene fatter avgjørelser – jeg hadde nær sagt – på et nivå hvor de er nærmest problemstillingen, og viktigheten av at det ikke skal sitte politikere i storting og regjering og fortelle kommuner hvordan de skal gjøre sine disposisjoner, er jo nettopp Senterpartiet, som har vært målbærere for dette!

Akkurat når det gjelder flyktninger, har vi jo sett at det er det lokale skjønnnet som har vært avgjørende for å lykkes. Dette er et ansvar som lokalpolitikere tar veldig alvorlig når de vurderer hvor mange flyktninger de skal bosette. Det er derfor jeg igjen spør representanten: Er det slik at det lokaldemokratiske skjønnnet overhodet ikke har noen verdi når det kommer til flyktninger og vurdering av mottak av dem?

Ola Borten Moe (Sp) [10:11:34]: Det er helt korrekt som representanten sier, at det er det lokalpolitiske skjønn som har lyktes i de tilfellene man har hatt en vellykket integrering. Men så er det – med skam å melde – også en god del eksempler på at det er det motsatte som har skjedd når man har gått inn i prosessene med det mål for øyet at man *ikke* skal lykkes, at man *ikke* skal ha integrering, at man *ikke* skal ta imot folk, fordi man av en eller annen grunn er imot det.

Vi er en nasjonalstat, vi er en stat og et samfunn der det er slik at hvis du først har kommet innenfor grensene, hvis du har et norsk pass, hvis du er i ferd med å bli norsk statsborger, følger det en lang rekke rettigheter med det. Og jeg ser med glede fram til en virkelighet der det er slik at Fremskrittspartiet skal begynne å fremme forslag i denne salen om at norske kommuner kan begynne å takke nei til visse befolkningsgrupper fordi man av en eller annen grunn skulle ønske det. Er det definisjonen av lokaldemokratiet som Fremskrittspartiet legger til grunn?

Presidenten: Replikskordskiftet er dermed omme.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:12:58]: Ingen ting virker umulig for den som ikke behøver å gjøre det selv. Slik er det for regjeringen, som kommer med fagre løfter til barnefamilier og til eldre, vel vitende om at det er kommunene som må stå til ansvar for deres løftebrudd.

Det må være frustrerende for kommunepolitikere rundt om i landet vårt som må ta støytten for de rød-grønne rikspolitikkerne. Det er de som møter innbyggerne ansikt til ansikt og må forklare hvorfor de legger ned skoler, kutter i omsorg og kutter i psykiatri, og hvorfor de ikke ruster opp bygg og anlegg med store vedlikeholdsetterslep. Og på nasjonalt tv står Jens Stoltenberg og sier at alle har og alle skal få mer, selv om han av og til presiserer at det blir mindre av «mer».

Vi i Kristelig Folkeparti har i vårt alternative budsjett foreslått å styrke kommunens økonomi betraktelig samt utsette å overføre finansieringsansvaret for barnehagene. I vårt alternative budsjett har vi vist at det er mulig å styrke kommunenes handlingsrom, slik at politikere lokalt kan prioritere mer til barn og eldre.

Kristelig Folkeparti har et spesielt engasjement for de frivillige, og i dag vil jeg særlig nevne det arbeidet som skjer på integreringsfeltet. De frivillige organisasjonene på dette feltet har en unik kompetanse, et nettverk og en evne til å engasjere enkeltmennesker til dugnad for samfunnet. De er medmenneskene og bindeleddet mellom den enkelte innvandrere og fellesskapet.

For mange innvandrere og flyktninger er de første årene i Norge tøffe. Når man ikke kjenner det norske systemet godt, kan det være vanskelig å finne fram. Kristelig Folkeparti går inn for en ordning med flyktningguider i alle kommuner.

I Kristelig Folkepartis alternative budsjett har vi satset på statlig støtte til frivillige organisasjoner, og Kristelig Folkeparti har lagt inn 10 mill. kr ekstra til disse.

Kristelig Folkeparti har også foreslått en nasjonal vergeordning for enslige mindreårige asylsøkere. Dette er en spesielt sårbar gruppe i samfunnet. En nasjonal vergeordning for disse barna sikrer dem god omsorg, også etter transittfasen. De trenger noen som bryr seg om dem også etter at de er bosatt i kommunen, og som har ansvaret for å hjelpe dem – kompetente voksne.

Det er kommunene som har ansvaret for integreringen av innvandrerne. Det er et betydelig gap mellom de kostnadene kommunene reelt sett har med integrering og integreringstilskuddet. Forslaget til Regjeringen ligger 40–50 000 kr under beregningsutvalgets anslag for 2011. Kristelig Folkeparti har i sitt alternative budsjett bevilget 50 mill. kr mer enn regjeringen til kommunene for å redusere dette gapet.

Selv om det kan virke slik, tror ikke vi i Kristelig Folkeparti at integrering kan løses med penger alene. Det er den enkelte innvandrere og innbyggernes mulighet til å oppnå trygghet, arbeid, sosial tilhørighet og framtidstro som skaper et samfunn som integrerer og inkluderer.

Jeg tror at et samfunn som dyrker frykt, skaper avstander. Det er blitt sagt at Arbeiderpartiet er blitt mer lik Fremskrittspartiet på innvandringsfeltet. Fremskrittspartiet har i mange sammenhenger vært flinke til å sette dia-

gnose på samfunnsproblemer. Allikevel vil jeg nok sette et stort spørsmålstegn ved medisinen de forskriver på innvandrings- og integreringsfeltet. Jeg mener at både Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet må bli flinkere til å snakke om mer enn bare hvordan vi kan få redusert antall asylsøkere. Det er så mye mer som står på spill enn bare dette ene spørsmålet.

Vi politikere har et særlig ansvar for integreringsdebatten, nettopp fordi debatten i seg selv kan skape både større og mindre avstander. Jeg tror det handler om å snakke mer om sosial integrering. Den handler om rettigheter og plikter, muligheter og deltakelse istedenfor en pågående debatt om kulturell integrasjon som framhever de ytre og indre forskjeller, og ender ofte i en diskusjon om hijab, religion og andre ting som kanskje er i ytterkant av hva vi politikere bør være opptatt av.

Jeg vil ta opp de forslag som Kristelig Folkeparti har fremmet og de forslag som Kristelig Folkeparti er medforlagsstiller til.

Presidenten: Representanten Geir Jørgen Bekkevold har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Lise Christoffersen (A) [10:18:19]: I den offentlige debatten, og for så vidt også i denne salen og nå sist representert ved det nylig avholdte innlegget til representanten Bekkevold, blir det tydeligere og tydeligere at det i innvandrings-, asyl- og integreringspolitikken går et hovedskille mellom Fremskrittspartiet på den ene siden og de andre partiene på den andre siden. I arbeidet i kommunal- og forvaltningskomiteen kommer det tydelig fram at integreringspolitikken er et viktig område for Kristelig Folkeparti, som har tydelige verdibaserte standpunkter på dette feltet. Om vi velger å kalle det for nestekjærlighet, om vi kaller det solidaritet, kan vel det egentlig gå ut på ett.

Mitt spørsmål til representanten Bekkevold er: Er integreringspolitikken så viktig for Kristelig Folkeparti at det faktisk utelukker et framtidig regjeringssamarbeid med Fremskrittspartiet?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:19:17]: Integreringsdebatten og integreringsfeltet er svært viktig for Kristelig Folkeparti. Det er helt riktig, det som representanten Lise Christoffersen peker på; her er det en stor avstand mellom Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet. La meg si det sånn: Regjeringsspørsmålet ligger ikke veldig høyt oppe på vår agenda akkurat nå. Faktisk er det sånn at vi bruker mest tid på å prøve å få beveget denne kolossen av en rød-grønn regjering i riktig retning, også på integreringsfeltet. På dette området er det Kristelig Folkeparti som vil mest. Det viser seg i budsjettene. De rød-grønne er ikke med på å støtte de forslag som Kristelig Folkeparti fremmer, snarere tvert imot. Akkurat nå må jeg si at mesteparten av tiden brukes til å prøve å få flyttet på denne rød-grønne kolossen i riktig retning.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trine Skei Grande (V) [10:20:46]: Venstre er ikke representert i komiteen, men vi ønsker likevel å kommentere innstillingen og dette feltet som en del av statsbudsjettet.

Vi har i løpet av de siste årene, også under denne regjeringen, sett en stor vekst på mange områder i kommunebudsjettene. De store utfordringene handler ikke om pengene som er blitt bevilget, men alle kravene som har kommet sammen med pengene. Det vi ser, er mye mer statlig styring og mye mer styring av pengene som kommer til kommunene. Derfor føles det som om handlingsrommet blir mindre, sjøl om man faktisk får mer penger.

Det betyr også at den store utfordringen i hele kommunesektoren nå kanskje er å få til en fornyelse av velferdsstaten, gjøre den om og delegerer mer makt nedover, men også å bygge kompetanse i det første leddet. Skal vi klare å gjøre det, skal vi skape framtidens velferdskommuner, behøver vi å få større kommuner. Det handler om at veldig mange av de tjenestene som vi ser framover, blir mer og mer styrt av kompetanse. I kommunene blir det viktigere med flere kloke hoder og ikke bare flere hender. Da er det viktig å kunne bygge fagmiljø, da er det viktig å tilby faglig gode løsninger, og da trenger man en viss størrelse på den enheten som skal tilby de løsningene til folk.

I Venstres alternative budsjett har vi lagt inn over 2 mrd. kr til en rekke tiltak spesielt rettet mot fattigdom. Mange av dem går på kommunesektorens tjenester. Det går både på økte sosialhjelpsatsar, å øke antall helsesøstre og spesialpedagoger og å flytte makt nedover i barnevernet, gjennom å bygge ned det regionale barnevernet og bygge opp det lokale barnevernet. Vi vil at de som ser barna i øynene, skal være de som tar avgjørelsene i livet deres.

Innenfor boligpolitikken har vi lagt inn flere tiltak for bostedsløse, med tanke på hjemkjøpsordning og et stort løft når det gjelder «skjeve boliger». Vi tror at staten, sammen med kommunene, må ta et større ansvar hvis vi skal få gjort noe med boligpolitikken og det økte antall personer som ikke har noe sted å bo.

Venstre var en del av eldreforliket sammen med regjeringa. Men vi har lagt inn 2 000 nye sykehjemsplasser. Viktigste i vårt alternative budsjett er likevel at vi har økt den statlige tilskuddsandelen fra 25 pst. til 40 pst., noe som vi tror faktisk betyr noe for kommunene når de skal treffe viktige avgjørelser om hvorvidt de tør å bygge ut, eller om det er noe de skal vente med å gjøre.

Så har Venstre lagt inn en liten post til – nå ser ikke jeg kommunalministeren her, men jeg ser andre statsråder som kanskje kan formidle det til kommunalministeren – og det er fordi Venstre har et intenst ønske om å løfte temaet korrupsjon i kommunene. Vi har i dag en kommunelovgivning, spesielt en plan- og bygningslov, som gjør at vi må være ekstra årvåkne med tanke på at man kanskje tar snarveier, at man kan gjøre ting som man kanskje ikke skulle ha gjort når man skal fatte rettferdige avgjørelser. Transparency International Norge har søkt kommunalministeren om 1 mill. kr til et prosjekt for å jobbe mot korrupsjon i kommunene. Nå er det sånn at Norges «møydom» har falt litt det siste året på akkurat dette feltet. Jeg syns det hadde vært lurt av kommunalministeren å gi Trans-

parency International Norge muligheten til å jobbe med antikorrupsjonsarbeid også i forhold til lokaldemokratiet vårt. Jeg beklager, president, men jeg tror faktisk at det trengs!

I tillegg: Dette er jo ikke akkurat en bra dag for personvernet, men vi kan fortsatt ha håp. Venstre plusser derfor på 2 mill. kr ekstra på Datatilsynet, fordi vi syns det er en viktig vaktbikkje for personvernet og i den debatten som nå kommer til å pågå i dager og år framover.

Til slutt: Venstre har vært enig i noe og uenig i andre ting når det gjelder den innstramma som regjeringa har gjort på flyktning- og asylfeltet. Men det er et ugjendrelig faktum at tallene har gått ned. Og når tallene går ned, ønsker vi at man skal øke antall kvoteflyktninger. Derfor har vi lagt inn midler til 500 flere kvoteflyktninger i vårt alternative budsjett enn det regjeringa har gjort.

Presidenten: Neste taler er statsråd Liv Signe Navarsete, som så vidt jeg kan se, ikke er i salen. Det betyr at vi går videre til representanten Per-Willy Amundsen, som blir neste taler. Per-Willy Amundsen er heller ikke i salen, og presidenten vil da gi ordet til ...

Der kommer statsråd Liv Signe Navarsete, så da er hun neste taler.

Statsråd Liv Signe Navarsete [10:26:37]: Regjeringa har sytt for ein realvekst i dei samla inntektene til kommunesektoren på om lag 42 mrd. kr frå 2006 til og med 2010. Det inkluderer òg auken på 1 mrd. kr i samband med nysalderinga av 2010-budsjettet. Om lag halvparten av dette er frie inntekter. Det betyr at kommunane har fått ei ny moglegheit til å auke aktiviteten sin når det gjeld å tilby betre tenester til folk i heile landet.

Frå fyrste halvår 2005 til fyrste halvår 2010 har det vorte 70 000 fleire sysselsette. Me har fått 16 000 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta, fleire barn får hjelp av barnevernet, og opprustinga av kommunale bygg og nybygg gir eit betre tilbod til barn i barnehagar, skuleelevar og pleietrengjande eldre. Full barnehagedekning betyr noko for folk sin kvardag, for familiane i landet vårt.

Øg neste år, innafor eit strammare budsjettopplegg, prioriterer regjeringa kommunane – 5,7 mrd. kr i 2011, rekna i forhold til revidert nasjonalbudsjett 2010. Av dette er 2,75 mrd. kr frie inntekter. Det gir rom for å halde fram med ein høg aktivitet i Kommune-Noreg. Det gir rom for å byggje ut tenestetilbodet i takt med befolkningsauken og endra alderssamansetnad. Budsjettopplegget er nøkternt. Det har eg vore tydeleg på i møte med kommunane. Difor er det viktig at dei bruker ressursane på ein effektiv måte. Frå regjeringa si side legg me til rette for eit større kommunalt handlingsrom, med ei historisk låg øyremerking av kommunale inntekter.

TBU sitt anslag på kommunane sitt resultat i 2010 er 3 pst. – det same som for 2009. Det er òg det tilrådde nivået for å ha ein sunn økonomi.

Regjeringa ynskjer å sikre likeverdige levevilkår og ta ressursane i heile landet i bruk. Me ynskjer at folk skal få velje kvar dei vil bu, men då må det leggjast til rette for at det skal vere moglegheiter for busetnad, for å ut-

nytte naturressursane og for å skape arbeidsplassar i heile landet. Me vil styrkje lokal og regional vekstkraft i område med låg økonomisk vekst, der det er stor avstand til marknaden, ein einseitig næringsstruktur, eller der me ser nedgang i folketalet. Det har i debatten i dag vore hevda at sentraliseringa går som aldri før. Ja, kanskje det. Likevel vil eg seie at me i Noreg har lukkast til dels godt med norsk distriktpolitikk. Me ser at våre naboland kjem på studieturar til Noreg for å sjå korleis me legg til rette for at folk skal kunne bu og utvikle gode lokalsamfunn i heile landet vårt.

Eg vil ikkje seie at me ikkje har utfordringar, men samanlikna med nabolanda våre er utviklinga i landet som heilskap god. Medan Noreg hadde vekst i 300 av 430 kommunar, opplever Sverige nedgang i folketalet i 209 av 290 kommunar. Då veit me òg at busetnadsmønsteret i Sverige er slik at berre 10 pst. av befolkninga bur nord for Stockholm. Utviklinga i Noreg kjem ikkje av seg sjølv, men er eit resultat av heilt medvitne vegval, ofte drivne fram av Senterpartiet i godt samarbeid med Arbeidarpartiet og SV – no dei siste åra i regjering. Kristeleg Folkeparti har ein tradisjon for å vere oppteke av distrikta og distriktsutvikling, og det har òg vist seg i gode samarbeidsløysingar i sentrum av norsk politikk.

Regjeringa har fleire satsingar i distrikts- og regionalpolitikken. Kommunal- og regionaldepartementet er eit viktig næringsdepartement gjennom den store næringsutviklingsinnsatsen me gjer gjennom Innovasjon Norge, SIVA og fylkeskommunane sine utviklingsmidlar. Det har betydning at entreprenørskapsaktiviteten er like stor i spreittbygde strøk som i store byar. Våre verkemiddel skårar òg bra i forhold til innovasjon, og det er viktig i framtidens næringsliv.

Regjeringa held fram innsatsen mot bustadsløysing, slik at fleire får moglegheit til ein trygg heim. Husbanken skal fortsetje det strategiske samarbeidet med kommunar med store bustadssosiale utfordringar – eit samarbeid som har vist seg å vere vellukka. Gjennom tilskot til utleigebustader legg regjeringa til rette for fleire utleigebustader i kommunane, men framleis vil startlån til unge og vanskelegstilte ha høgast prioritet innfor låneramma. Det at folk skal kunne eige sin eigen bustad, gir tryggleik i kvardagen, og me vil òg framover prioritere barnefamiliane høgt i dette arbeidet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:32:11]: Kommunalministeren skryter stadig vekk av kor mykje meir pengar kommunane har fått den siste tida. Når vi tek kontakt med våre lokalpolitikarar og ordførarar rundt omkring, er det eit litt anna bilete dei melder tilbake. Det dei melder tilbake, er at det blir stadig fleire folk i Kommune-Noreg – berre dei siste tolv månadene er det blitt meir enn 62 000 fleire innbyggjarar i Noreg – det er ein aldrande befolkning, og ein får stadig nye krav til tenestene, frå både regjering, storting og innbyggjarar. I tillegg er det auka pensjonskostnader, og det er også auka rentekostnader på grunn av at gjelda er rekordhøg.

Mitt spørsmål til statsråden er: Kvifor legg ein ikkje inn dei faktorane når ein skal skryte av kor mykje meir pengar kommunane har fått? Er det fordi ein då sannsynlegvis ville hamne på minus?

Statsråd Liv Signe Navarsete [10:33:12]: Nei, det er det ikkje. Me har hatt ein realvekst i kommunesektoren dei siste fem åra som er stor samanlikna med det som har vore tidlegare, og samanlikna med det som skal til for å dekkje demografikostnaden. Demografi, som representanten peikar på, ligg inne i dei berekningane som me gjer når me bereknar kva som skal til for å dekkje kommunane sitt utgiftsbehov i dei komande åra. Når TBU no legg fram sine tal, viser dei at kommunane for 2009 vil få eit resultat – anslag så langt, men likevel – på 3 pst., som er det same som i fjor. Det betyr at det er rom for ein sunn kommuneøkonomi, og det er rom for å yte gode tenester og betre tenester i Kommune-Noreg enn det har vore tidlegare.

Trond Helleland (H) [10:34:24]: Statsråden har skrevet et innlegg til meg bl.a. i Kommunal Rapport: «Kven vil ha Høgres gulrøtter?» Det går på vårt forslag om å bidra til å gi stimulanser til frivillig kommunesammenslåing. Jeg er opptatt av at alle partier i denne sal – med ett unntak, nemlig Senterpartiet – er positive til den type tiltak. Vi har sett det i flere innlegg. Men det er greit, jeg skjønner at statsråden ikke vil.

Det jeg ønsker å utfordre statsråden på, er når hun skriver at Helleland kan begynne med ordførerne i nabokommunene til Oslo – Høyre-styrte kommuner – hvis han skal ha sammenslåing. Synes statsråden det er klokt at de relativt store kommunene i Oslo-området slår seg sammen, og at vi dermed får et enda større gap mellom små og store kommuner i Norge? Ser statsråden at det er utfordringer knyttet til kommuner med 600–700 innbyggere med tanke på å være en generalistkommune som skal gi likeverdige tilbud til befolkningen, sett i forhold til de store kommunene?

Statsråd Liv Signe Navarsete [10:35:27]: For det fyrste må eg rette opp det inntrykket, og den utsegna som kom her, at Senterpartiet er imot kommunesamanslåing. Senterpartiet har aldri uttalt, som eg kjenner til, at me er imot kommunesamanslåing, men me er imot tvangssamanslåing av kommunar. Me meiner at dei diskusjonane som skal til, og dei prosessane som må til, for å få vellukka kommunesamanslåingar, må takast lokalt. Det er ikkje nok å tre dei ned over hovudet på folk. Det er òg mange positive effektar ved dei små kommunane, bl.a. at folk er vel så fornøgde med tenestene. Det er tenestene det handlar om, og det er innbyggjarane det handlar om, ikkje strukturen i Kommune-Noreg.

Når det gjeld Høyre-styrte kommunar, styrer jo Høyre dessverre – unnskyld, president – over både små og større kommunar. I mitt eige fylke har Høyre m.a. ein tidlegare ordførar, som er stortingsrepresentant no, som aldri har teke til orde for at Honndalen skulle slå seg saman med Stryn – ein bitte liten kommune i Sogn og Fjordane. Ein kan jo begynne der.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:36:48]: Jeg vil ta opp den samme tråden.

Jeg stilte et skriftlig spørsmål til statsråden som handlet om nettopp dette med incentiver som må til for å få til en frivillig kommunesammenslåing. Statsråden svarer at hun ikke kommer til å foreslå noen tiltak som går på å gi incentiver til dette. Det som er min frykt, er at ved å være så passiv i forhold til et så viktig tema, er Senterpartiet med på å bidra til å legge hele avgjørelsen i fanget på Arbeiderpartiet, som har tatt til orde for tvangssammenslåing. Ser ikke statsråden at hun ved å opptre så passivt i forhold til dette viktige temaet er i ferd med å miste muligheten til å være med på å avgjøre en så viktig debatt framover?

Statsråd Liv Signe Navarsete [10:37:45]: Ja, dersom svaret er gitt, at me skal ha ei storstila kommunesamanslåing, kan utgangspunktet vere det som representanten seier. Dersom svaret er at Noreg slik det no eingong er, med mange ganske store kommunar i utstrekning og geografi og forholdsvis tynt befolka, kanskje er betre tent med å ha ein differensiert kommunestruktur, så er ikkje det svaret så gitt.

Eg trur at me i denne debatten treng ei røyst som ser distrikta, som ser dei lange avstandane, som ser dei som får dobla avstanden til dei kommunale tenestene, som ser dei som veit av erfaring at når kommunestrukturen vert endra, vert òg tenestestrukturen ofte endra – kanskje ikkje dei fyrste fem åra, men erfaringa viser at det vert det på sikt.

Eg er oppteken av folket og dei som bur i distriktskommunane, og kjem til å fortsetje å lytte på dei. Det håpar eg Kristeleg Folkeparti vil vere med meg på òg i framtida.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:39:08]: Denne høsten var det mange lekkasjer før budsjettet ble lagt frem. Det er jo ikke uvanlig at man har godsaker man lekker til media før statsbudsjettet legges frem. En av godsakene som ble lekket til media, var de innstramningene som Arbeiderpartiet, representert ved statsministeren, mente hadde fungert så godt i asylpolitikken, og som gjorde at man sparte 2,5 mrd. norske kroner.

Det er interessant å merke seg at det særlig er to politiske dogmer som har forsvunnet fra regjeringens og regjeringspartienes vokabular. Det ene gjelder at det faktisk er en sammenheng mellom asylregler på den ene siden og antall asylsøkere som kommer, på den andre siden. Det har man innsett, men vi har hatt mange debatter i denne sal om hvorvidt det var en sammenheng. Heldigvis ser det ut til at regjeringen har innsett det. Det er også slik at når asyltalene går ned, slik som de til en viss grad har gjort særlig det siste året under den rød-grønne regjeringen, slår det også ut på budsjettet og på offentlig forbruk. Når Fremskrittspartiet tidligere har lagt frem forslag i våre alternative statsbudsjett med henvisning til vår alternative utlendingslov, som vil medføre langt færre asylsøkere, og dermed også vil kunne krympe beløpet som forbrukes til mottak, bosetting av asylsøkere, har regjeringen avvist det. Nå bruker regjeringen det selv som et argument, og det er bra.

Da håper jeg også at man, når man ser denne sammenhengen og forstår at det faktisk er en sammenheng her mellom på den ene siden regler og på den andre siden økonomisk forbruk, vil bruke det videre og ytterligere redusere asylinnvandringen til Norge. For det er et faktum at bare direkte på de budsjettpostene som berører denne komiteen, er det nærmere 10 mrd. kr som forbrukes på dette området. Det er jo bare små beløp i forhold til den store sammenhengen når vi snakker om feilslått integreringspolitikk og en altfor rask innvandring, der beløpet totalt sett er langt, langt større. Dessverre har vi ikke tall der vi kan sette to streker under svaret og si at dette er kostnadene for det norske samfunnet, men vi vet at beløpet er enormt. Det er jo rett og slett fordi vi vet at det er overforbruk av offentlige ytelser blant innvandrerbefolkningen, vi vet at arbeidsdeltakelsen er langt lavere blant ikke-vestlige innvandrere, og da særlig innvandrere fra den muslimske verden. Dette er ting vi vet, og som på sikt kommer til å få store konsekvenser økonomisk for dette samfunnet.

Den 1. januar 2009 utgjorde innvandrerbefolkningen 552 000 mennesker, ifølge SSBs forsiktige beregninger, fordi man har svært stringente definisjoner. I årene som kommer – hvis man ikke gjør grep – vil dette tallet øke betydelig. Det vil, dersom man ikke gjør noe, i ytterste konsekvens bety at velferdsstaten på fundamentalt vis utfordres. Det er et faktum, men det ser dessverre ikke ut som om regjeringen har tatt det inn over seg.

Representanten Helleland sa i sitt innlegg at han etterlyste saker fra statsråd Lysbakken på integreringsfeltet, og han syntes det var trist at det ikke var kommet noen forslag. Jeg er overhodet ikke enig med representanten Helleland. Jeg synes det er veldig bra at det ikke har kommet noen forslag fra Lysbakken, for når man ser hva SV klarer å prestere av integreringspolitikk, er ikke det noe eksempel til etterfølgelse. Så jeg håper at det fortsetter å la være å komme saker fra statsråden på det feltet.

Vi opplever egentlig at regjeringen er mer opptatt av å gå rundt og skape et glansbilde av hvordan norsk integreringspolitikk er, hvordan verden fungerer ut fra deres rosenrøde briller, men realiteten der ute – og det har folk flest innsett – er at integreringspolitikken i Norge ikke fungerer.

Statsråd Rigmor Aasrud [10:44:32]: Effektivitet og kvalitet i forvaltningen er viktig for tilslutning til fellesskapsløsninger. Innbyggerne må ha visshet om at felles ressurser gir god avkastning og trygghet for den enkelte borger.

Effektivisering gjennom bruk av teknologi er ett av virkemidlene som kan gi oss billigere tjenester, bedre kvalitet, tilgjengelighet og brukervennlighet. Komiteen peker på en rekke områder som er effektivisert gjennom bruk av teknologi, og listen kunne gjøres lengre. Fellesløsninger som Altinn og eID støtter opp under nye elektroniske tjenester. Det er over 2,4 millioner innbyggere som bruker elektronisk ID, og vi er i ferd med å tilby elektronisk ID på et enda høyere sikkerhetsnivå, noe som gjør at det vil være mulig å tilby offentlige tjenester som er enda mer sikre enn det vi har i dag.

Teknologiutviklingen gir oss mange muligheter, men også utfordringer. Teknologien kjenner ingen landegrenser. Dette har gjort at personvern er en internasjonal utfordring, og samarbeid over landegrenser er nødvendig. Derfor er det viktig at Datatilsynet følger nøye den teknologiske utviklingen og evner å ligge i forkant, som komiteen bemerker. Utviklingen av datahverdagen gir oss utfordringer knyttet til informasjonssikkerhet. Det må få et spesielt fokus i tiden framover.

Regjeringen og befolkningen må kunne ha tillit til at sensitiv informasjon verken kan manipuleres eller komme på avveier. Sikring av IKT-systemene i regjeringskvartalene må bli bedre, og derfor har jeg nå engasjert Nasjonal sikkerhetsmyndighet og en ekstern kvalitetssikrer for å påse at sikkerheten på datasystemene i regjeringskvartalene blir oppgradert.

En framtidsrettet politikk må også ta klimautfordringen på alvor. Regjeringen vil redusere klimautslipp og effektivisere energibruken i statlige bygg. Staten har innført forbud mot bruk av oljekjeler i nye bygg. Vi har skjerpet energikravene, og energieffektiviteten i framtidige bygg vil bidra sterkt til lavere forbruk. Innenfor Statsbyggs område stiller vi i tillegg krav om å overoppfylle gjeldende energigrenser for nye bygg, samtidig som vi stiller krav til energibruken i eksisterende bygningsmasse.

I likhet med komiteen ser jeg arbeidet på dette området som viktig. Kvalitet og tilgjengelighet i tjenesteyting er avhengig av god informasjon for alle brukere. Regjeringen er opptatt av at vi skal legge til rette for et godt møte mellom den samiske brukeren og offentlig forvaltning og tjenesteyting. For å oppnå dette kreves det en målrettet satsing på samiske språk. Regjeringen har derfor gjennom Handlingsplan for samiske språk satt i gang den største og mest systematiske innsatsen for samiske språk noensinne. Blant annet fordi avgangen av de samiske språkbærerne trolig er større enn tilveksten, er arbeidet særdeles viktig. Dette er kanskje den største samepolitiske utfordringen framover. Regjeringen har de siste tre årene økt satsingen på samiske språk med 23 mill. kr over budsjettet til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Dette kommer i tillegg til de andre departementenes satsing på samiske språk.

For å møte kravene til effektivitet og produktivitet både nå og i fremtiden er det viktig at alle som kan, bidrar. Som ansvarlig for arbeidsgiverne i det statlige tariffområdet, har jeg et ekstra ansvar for at IA-avtalens mål nås der. Det er gledelig å se at sykefraværet er nedadgående. Imidlertid har vi en jobb å gjøre, særlig innenfor delmål 2 i IA-avtalen. Vi setter nå i gang det tredje traineeprogrammet for personer med nedsatt funksjonsevne og høyere utdanning. Dette er et godt bidrag til å utvikle personalarbeidet i statlige virksomheter. Det er viktig at vi får mer erfaring med å åpne arbeidslivet for funksjonshemmede og i større grad ser denne gruppen som en arbeidskraftressurs.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [10:49:39]: Statsråd Aasrud innrømmer at det har stått svært dårleg til med datasikkerheita

i sentralforvaltninga. Derimot kan statsråden ikkje forklare kva som er årsaka til dette. Kan statsråden no forklare oss kva som er sett i verk for å rydde opp i dette, og når har statsråden full kontroll over det?

Statsråd Rigmor Aasrud [10:50:03]: Det er helt riktig at jeg har uttrykt bekymring for datasikkerheten i det interne nettet i regjeringskvartalet. Derfor har jeg satt Nasjonal sikkerhetsmyndighet, som jeg sa i mitt innlegg, til å foreta en gjennomgang, sånn at vi får et oppdatert bilde på hvordan situasjonen er. Den rapporten forventer jeg å få i løpet av et par ukers tid. Da har vi hatt en total gjennomgang av det som er datasystemene i regjeringskvartalet. I tillegg er det utarbeidet gode internkontrollrutiner for sikkerheten i regjeringskvartalet. Jeg har nå engasjert en ekstern kvalitetssikrer for å forsikre meg om at det som skal gjøres, blir gjort. I tillegg er det som kjent gjennom tidligere budsjetter, bevilget penger til å øke kvaliteten og installere nødvendig utstyr i regjeringskvartalet, så gjennom de tiltakene regner jeg med at vi skal få den nødvendige sikkerheten på plass. Men du kan aldri garantere deg mot framtidige hendelser i den verdenen som vi nå ser rundt oss.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:51:19]: Regjeringen sier at man ønsker fornyelse som kan gi mer velferd og mindre administrasjon.

Kristelig Folkeparti stilte i forbindelse med sitt arbeid med budsjettet et spørsmål til Finansdepartementet om hvor mye penger regjeringen bruker på ekstern konsulenthjelp, bl.a. også til PR-byråer. Dette kunne ikke Finansdepartementet svare på. Det betyr altså at her er det enorme kostnader som man ikke har oversikt over i Finansdepartementet. Mitt enkle spørsmål er: Når man ikke har oversikt over dette, hvordan kan man da snakke om fornyelse? Og hvordan skal man få mer velferd til innbyggerne og mindre administrasjon?

Statsråd Rigmor Aasrud [10:52:12]: Mitt departement har nylig fått gjennomført en undersøkelse om konsulentbruken i statlig sektor. Den undersøkelsen viser at det er behov for å gjennomgå bevissthetsnivået i forhold til når man bruker konsulenter.

Så er jeg helt sikker på at vi ikke skal slutte å bruke konsulenter i offentlig sektor. Det er enkelte prosjekter det ikke vil være naturlig at vi har tilstrekkelig kunnskap om for å kunne gjennomføre, f.eks. store IKT-prosjekter. Men for meg er det viktig at vi nå går gjennom erfaringene som er samlet inn gjennom den rapporten, slik at vi mer bevisst kan bruke konsulenter der det er riktig å gjøre det, og enda mer bevisst bygge opp den kompetansen vi trenger å ha i statsforvaltningen for å ta de riktige grepene der.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Michael Tetzschner (H) [10:53:19]: Jeg må innrømme at jeg spisset ørene da jeg hørte statsråd Aasrud si at personvern er viktig. Det var jo en gledelig uttalelse, særlig på en dag som denne.

Så gikk hun raskt over til bevilgningsnivået for Data-tilsynet. Da tror jeg at jeg skal bruke det som et eksempel på at den rød-grønne regjeringen har fått det for seg at bare man bevilger penger til et formål – og til og med til et godt formål – er liksom interessen og hensynet som ligger bak, ivaretatt. Det ser vi også når det gjelder næringsutvikling, Innovasjon Norge osv. Man tror at bare man har skuffet frem noen penger fra skattebetalere og omfordelt, skjer det vekst og velstand i landet. For å holde seg til datatilsynseksempelet, må jeg si at det kanskje er enda viktigere å lytte til hva Datatilsynet faktisk anbefaler regjeringen å gjøre i sak etter sak. Det er ikke bevilgningsnivået det dreier seg om der, selv om de sikkert også kunne ønske seg en noe større ressursramme for å gjøre tilsynsdelen enda bedre og mer omfattende.

Når det da gjelder regjeringens egen datasikkerhet – som man kanskje også kan reflektere nærmere over på en dag som denne – er det slik at dette initiativet som nå tas, skjer i ettertid. Regjeringen løper etter utviklingen. Den løper etter for å tette hull, og det man kan si om regjeringens datasikkerhet, er jo at den er hendelsesbasert, for ikke å si ulykkesbasert. Det betyr at man ikke har en proaktiv holdning, man gjør ikke sårbarhetsanalyser skikkelig, og man gjør ikke hjemmeleksene ordentlig nok til å se hvor det kan være farlig.

En del talere har oppholdt seg ved Høyres ønske om å nedbygge de regionale næringsmidlene til fordel for rent lokale prosjekter som har en mye nærmere forbindelse til lokale forhold og lokalt næringsliv. Totalt sett har man overført 800 mill. kr til det som er viktig for næringslivet, ikke minst i distriktene, nemlig veier. Vi ser igjen en forskjellig tilnærming, for mens Høyre ønsker at det private næringsliv, basert på ideer, markeder og kunder, får frem varene sine i tide og uten tidsspille – det skaper varig vekst og velstand i hele landet – er den rød-grønne tilnærmingen å tro at vi skaper vekst og innovasjon ved å styrke overføringer på statsbudsjettet.

Så er det jo også ganske påfallende å se at på det området der staten burde styre mest, i hvert fall ha en oppfatning om, nemlig offentlig sektor, uteblir initiativene. Denne rød-grønne regjeringen kan, når det gjelder effektivisering innenfor offentlig sektor, karakteriseres med to stikkord: byråkratisering og stagnasjon. Det virker også som om man helt har gitt opp å se på kommunestrukturen i lys av at bilen er oppfunnet, at bredbånd er kommet til landet, og at vi ellers har rådd over telefon i ganske lang tid. Det å overlate fullstendig til kommunene selv å finne veien uten engang å vurdere effektive stimuleringstiltak, betyr at man i grunnen har abdisert også på dette området når det gjelder å få frem mekanismer for at vi bruker skattebetalernes midler på en bedre måte.

For å oppsummere kan vi si at den rød-grønne regjeringen består av tre partier som har litt forskjellig vektlegging når det gjelder effektivisering og modernisering av staten: SV kan ikke, Senterpartiet vil ikke og Arbeiderpartiet tør ikke. Det er en uheldig kombinasjon.

Jeg har også lyst til å få en mer inngående kommentar fra kommunalministeren, som ikke har funnet debatten så interessant at hun er her i salen akkurat nå. Men hvis

hun via muntlig overlevering kan bli informert, ønsker jeg også en nærmere kommentar til den voldsomme gjeldsoppbyggingen som skjer i kommunene, og ikke minst i forhold til udetonerte pensjonsbomber. Tiden tillater ikke å gå i detalj om dette, men ikke minst regnskapsføringen gir bekymring for at man ikke har de reelle størrelsene på bordet, slik at våre kolleger i det enkelte kommunestyret kan sette inn tiltak i tide som gjør at man ikke senere må bruke hardhendte metoder for å tilpasse de rådende ressurser til de oppgavene som ikke minst denne sal her pålegger kommunene.

Statsråd Tora Aasland [10:58:39]: Aller først vil jeg si, til tross for påstander fra særlig Høyre i salen, at det er mye som går bra med integreringen i Norge, og det skjer faktisk mye også med utgangspunkt i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, ikke minst 87 friske millioner kroner til dette feltet. Og for å ta representanten Michael Tetzschers tenkemåte inn i dette innlegget, så er det absolutt ikke noen grunn til å la være å gjøre noe som virker. Vi stimulerer de formålene som virker, og det er interessant å høre at man i Høyre sier at penger kanskje er ikke det viktigste, men at man også ser på innholdet. Noe av det viktigste statsråd Lysbakken gjorde før han gikk ut i permisjon, var å sette ned et stort utvalg som nettopp skal se på hvordan integreringspolitikken virker, og det får vi resultater fra om kort tid, dvs. sommeren 2011. Så da har vi et enda bedre grunnlag til å finne ut hva som virker, og hva som ikke virker. Men de fleste innvandrere tar aktivt del i arbeidsliv og utdanning. De er økonomisk selvstendige, de snakker norsk, og de bidrar på mange ulike arenaer i samfunnet. Særlig bra vet vi at det også går med barna til innvandrerne.

Regjeringen er bevisst på at vi har utfordringer, og jeg vil trekke fram tre områder i dette innlegget.

En av de store utfordringene er å sikre rask bosetting av flyktninger. Det gjelder særlig barn. Lang tid i mottak er uheldig både for samfunnet og for den enkelte, og det vanskeliggjør integreringen videre. For å møte dette foreslår regjeringen en helhetlig satsing på bosettingsområdet på godt over 70 mill. kr.

Arbeid er det viktigste virkemidlet for å sikre gode levekår, for å sikre deltakelse og for å sikre likestilling mellom kvinner og menn. Men vi ser store forskjeller i ledighet og sysselsetting mellom ulike grupper i innvandrerbefolkningen. Det er gjennom introduksjonsordningen, norskopplæringen og tiltaksapparatet i Nav at den store innsatsen settes inn for å bidra til at mennesker kommer i arbeid og motvirke at de faller ut. Det er behov for tett oppfølging for at de gode resultatene kommunene har så langt, skal holde seg og forbedres i et noe mer krevende arbeidsmarked. Vi ser også at innvandrere som ønsker å etablere egen virksomhet, kan møte særlige utfordringer, og vi foreslår derfor i budsjettet for 2011 å bevilge vel 3 mill. kr for å styrke entreprenørskap for innvandrere.

Skolen er en sentral arena. Det er potensial for å øke læringsutbyttet, ikke minst ved å hindre frafall fra videregående skole, men også ved å øke deltakelsen blant de yngste barna i barnehagen. For vi ser at barnehagen er viktig

for barnas språkopplæring. Derfor er forsøket med gratis kjernetid, som nå har gått over flere år med gode erfaringer, utvidet, slik regjeringen foreslår. Vi foreslår en samlet økning på 7 mill. kr. Her har vi også spennende og viktige erfaringer.

De utfordringene som vi har nå med hensyn til enda bedre integrering, er det altså mulig å gjøre noe med. Gjennom Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen har regjeringen gjort en systematisk innsats gjennom flere år. Den innsatsen har min kollega Audun Lysbakken tatt fatt i og lagt ytterligere press på ved hjelp av økonomisk styrking.

Den offensive satsingen fortsetter inn i neste år med forslaget til budsjett for 2011, hvor vi altså samlet sett foreslår å bevilge 87 nye millioner kroner til inkludering og integrering. Det er slett ikke bare for at man ved hjelp av et utvalg skal finne ut hvordan integreringen best skal fungere. Det er en særdeles viktig oppgave i seg selv. Men det er også helt konkrete tiltak, som å styrke Husbankens boligtilskudd, det jeg nevnte om entreprenørskap for voksne innvandrere, og tiltak som øker antall norsktimer – bare for å nevne noe av det som er foreslått av nye tiltak.

Men det er viktig med kunnskap, og det er viktig at vi har god kunnskap på ulike områder for å vite hva som virker, og hva som ikke virker, for å kunne utvikle politikken og virkemidlene framover. Derfor er det viktig med de utvalgene og beregningsgruppene vi har i gang. De bidrar hvert på sitt område med innspill, og jeg vil nevne det nye utvalget for integrerings- og inkluderingspolitikken spesielt. De skal se på utfordringer og muligheter i et framtidig flerkulturelt Norge. De kommer til å slutføre sitt arbeid sommeren 2011. Vi ser fram til utvalgets innspill.

Så vår framtidige politikk på området skal bygge på oppdatert kunnskap, og samtidig skal vi lytte til det folk er opptatt av i lokalmiljøet.

A k h t a r C h a u d h r y hadde her overtatt presidentplassen.

Eirik Sivertsen (A) [11:04:12]: Neste år vil mange av urettferdighetene i Kommune-Norge bli rettet opp. Det er to forhold som bidrar vesentlig til det. Det ene er gjennomgangen og revisjonen av utgiftsutjevningen i kommunenes inntektssystem. Det er nå 15 år siden det ble gjort sist, og mye vann har rent i havet siden da. Det har vært store endringer i kommunenes prioriteringer, og grunnlaget for omfordelingen har blitt betydelig bedre. Målet er full utjevning av forskjeller mellom kommunene med hensyn til hva det koster å produsere de tjenestene innbyggerne skal ha. Dette er et godt sosialdemokratisk grep, en omfordeling som sikrer små forskjeller og bidrar til et likeverdig utgangspunkt for velferden i landet. Det vil også bidra til at tjenestenivået vil være mer likeverdig.

Det andre viktige grepet er innlemmingen av barnehagene i kommunenes rammefinansiering. Etter en systematisk og målrettet innsats fra flertallsregjeringen kan vi konstatere at vi har nådd målet: en lovfestet, reell rett til barnehageplass for alle som ønsker det. Det ble gjort gjennom øremerking av midler for å sikre kapasitetsopp-

bygging i hele landet. Nå er tiden kommet for å la kommunene også overta ansvaret for å videreføre dette viktige velferdsområdet.

Når vi nå overfører nesten 30 nye milliarder kroner til kommunenes frie inntekter, er andelen frie inntekter for kommunene historisk høyt. 215 mrd. kr kan kommunene fritt disponere til å løse de viktigste velferdsoppgavene neste år. Det er en viktig demokratisk sak. Lokaldemokratiet står heldigvis sterkt i dette landet. Det lokale selvstyret er tuftet på verdiene frihet, deltakelse og effektivitet. Det er også et demokratisk krav at de som erfarer konsekvensene av en politikk, også skal ha stor innflytelse. En stor andel frie inntekter gjør det mulig for lokale folkevalgte å prioritere ut fra sine behov og forutsetninger i egen kommune. Det er fortsatt slik at de som har skoen på, vet hvor den trykker mest.

Fremskrittspartiet velger å skrive i sitt alternative budsjett at

«statens makt og oppgaver skal reduseres, og frihet til å fatte egne valg skal tilligge det enkelte mennesket».

Da undres jeg over de løsningene som foreskrives. Partiet vil innføre en statlig byråkratisk stykkprismodell for alle grunnleggende velferdstjenester, hvor investorer skal ta seg betalt for å produsere tjenester til kommunenes innbyggere. Konsekvensen er jo at makta flyttes bort fra den enkelte innbygger og over til staten, altså mer statlig styring. Kommunestyret vil sitte igjen med svært liten innflytelse, og det statlige byråkratiet får råde. Valgfriheten er selvfølgelig knyttet til at de som har mest penger, kan få kjøpt seg et bedre tilbud enn dem som ikke er så godt stilt økonomisk.

Jeg hører at representanten Hagesæter forklarer måten dette skal gjøres på, og sammenligner det med arbeidsledighetstrygd. Det er altså slik at i det som Fremskrittspartiet beskriver som en lite byråkratisk modell, velger de altså Nav-modellen som forbilde for hvordan dette skal gjøres i praksis.

Høyre på sin side har startet valgkampen, som jeg var inne på i replikkordskiftet med representanten Helleland, med å ta oppskriften fra Sverige og presentere sosialdemokratiske løsninger – som om det er noe som Høyre har stått på barriadene for å kjempe gjennom her i landet! Små forskjeller er det nye mantraet fra Høyre. Det er retorikk og lite politikk.

Jeg problematiserte i replikken min til representanten Helleland spørsmålet om ikke det økonomiske opplegget de foreskriver kommunene, vil føre til større forskjeller. Det spørsmålet lot Helleland være å svare på. Han velger å ikke gå inn og erkjenne det faktum at de store forskjellene mellom kommunenes inntekter også gir betydelige forskjeller i velferdstilbudet, altså større forskjeller mellom folk her i landet.

Partienes forslag og merknader til budsjettet viser med all tydelighet forskjellen på regjeringspartiene og den blåblå opposisjonen. Opposisjonen vil sikre de kommunene som har mest fra før, gjennom mindre omfordeling av skatteinntekter – mer til de kommunene som har mye fra før, og altså et bedre tilbud til dem som har det beste tilbudet fra før. Vi, som representerer regjeringspartiene, tror fort-

satt på en solidarisk ånd, og at det er den som har den sterke ryggen, som fortsatt skal bære den tyngste børa. Det er det som gir mindre forskjeller, og mindre forskjeller er en av pilarene vi bygger dette velferdssamfunnet på.

Åge Starheim (FrP) [11:08:58]: Den raud-grøne regjeringa fører ein politikk som er totalt øydeleggjande for distrikta. Senterpartiet klarer riktignok å skaffe nokre kroner til landbruket, men det er på ingen måte redninga for distrikta. Det distrikta manglar, er infrastrukturbygging.

Når vi i dei siste åra har sett ei forverring av kommuneøkonomien, og ikkje minst det vi ser innanfor spesialisthelsetenesta og den raud-grøne regjeringa sin store glød når det gjeld å leggje ned lokalsjukehusa og sentralisere spesialisthelsetenesta, er det nesten eit under at det bur folk i distrikta.

Eg spør meg: Kvifor skal folk etablere seg i min heimkommune, Selje – ein kommune med skral kommuneøkonomi og stor gjeld, dårlege vegar og fire timar til næraste sjukehus, som vert realiteten dersom regjeringa legg ned lokalsjukehusa i fylket? Eg kan ikkje begripe at nokon kan kalle det som skjer no, for god distriktpolitikk, sjølv om representantar frå regjeringspartia hevdar at det offentlege aldri har brukt meir pengar enn i dag. Ingen av dei vil snakke om kostnadsauken som har vore.

Eg meiner det er relevant å stille spørsmål om kvar pengane har vorte av. Dei er ikkje komne til skulen. Dei er ikkje komne til dei eldre. Det er ikkje kome meir pengar til vegar, og sjukehusa legg dei ned. Svaret er nok at det heile tida vert eit stadig aukande byråkrati.

Vi i Framstegspartiet meiner det er heilt nødvendig å fornye offentleg sektor, redusere byråkratiet, nedleggje fylkeskommunen og omstrukturere Kommune-Noreg. Då kan vi få ein god skule og ei eldreomsorg som skin, men då må dei som sit i regjeringskontora i dag, finne andre arbeidsoppgåver. Vi som ønskjer å fornye Noreg, vil då overta regjeringskontora.

Komiteen hadde møte med landets fylkesmenn sist torsdag, og vi fekk bekymringsmelding om at mange kommunar slit økonomisk med ordninga for ressurskrevjande tenester. Det er eit faktum at kommunane gjennom fleire år har fått ein merkbar utgiftsvekst når det gjeld personar med behov for ressurskrevjande tenester. Kommunane opplever komplekse situasjonar der omfattande pleie- og omsorgsbehov fører til at ressursane vert strekte svært langt.

Vi merkar oss at auken i talet på personar under 67 år som mottek slik teneste, og deira omsorgsbehov, har auka kraftig. Framstegspartiet ønskjer at personar med behov for ressurskrevjande tenester får desse utført av kompetente og engasjerte omsorgsarbeidarar. Framstegspartiet foreslår derfor å auke løyvingane til toppfinansieringa for ressurskrevjande tenester i kombinasjon med at ein samtidig betrar kommunane sin økonomi med øyremerkte midlar til å styrkje eldreomsorga. Dette gjer vi for å sikre at både dei over og dei under 67 år får eit fagleg forsvarleg tilbod.

Framstegspartiet viser til at regjeringspartia i statsbudsjettet for 2010 vedtok å svekkje toppfinansieringa for ressurskrevjande tenester ved at kompensasjonssatsen vart redusert frå 85 pst. til 80 pst., og at innslagspunktet vart heva

vesentleg meir enn lønns- og prisstigninga skulle tilseie. Framstegspartiet viser til at denne svekkinga har gjort det vanskelegare for kommunane å gje eit godt tilbod til denne gruppa.

Framstegspartiet ønskjer å reversere dette vedtaket og viser til vårt alternative statsbudsjett der vi foreslår ein auke av kompensasjonsgraden frå 80 pst. til 85 pst. Vi vil også styrkje ordninga ytterlegare gjennom å redusere innslagspunktet frå 895 000 til 800 000 kr per brukar. På sikt ønskjer vi gradvis å senke innslagspunktet i denne finansieringsordninga til 400 000 kr. Framstegspartiet har sett av ein auke i løyvinga på 700 mill. kr i forhold til regjeringa sitt forslag for å dekkje dette, og vi vil følgje opp med ytterlegare midlar i revidert nasjonalbudsjett dersom etterspørselen etter desse tenestene tilseier det.

Statsråd Knut Storberget [11:13:23]: Med all respekt for representanten Starheim må jeg si at for den politiske debattens del kunne det være fortjenstfullt at vi i hvert fall ikke framstilte alt så svart ute i Norge, som det ble gjort i forrige innlegg. Det er merkelig å høre at det framstilles fra Stortingets talerstol som at det på kommunal sektor, i velferdssektoren og når det gjelder samferdsel, altså veier, nærmest ikke har skjedd noen ting i løpet av de siste årene. Man skal kjøre ganske mange omveier mellom Oslo og Hamar, f.eks. i bil, hvis man politisk sett skal legge til grunn at det ikke skjer noen ting. Det skjer mye. Man kan være enig eller uenig i volumet, men at det ute nå satses mye på å bygge både velferd og samferdsel, bør det ikke herske noen tvil om.

Så til det feltet som jeg har ansvar for i regjeringen, og som berører denne komiteens arbeid, innvandrings- og flyktningpolitikken. Det er fortsatt tre hovedelementer i det arbeidet som nå gjøres i regjeringen opp mot innvandringsfeltet, som jeg har lyst til å trekke fram, og som speiles godt i budsjettet. Alle hovedelementene og tiltakene som nå er satt inn, bidrar til at man har fått nedgang i antallet asylsøkere til Norge. Men jeg har lyst til å understreke veldig sterkt at mange av de tiltakene som er satt inn, og det resultatet vi ser, også bidrar til at man kan få økt fokus på det som må kalles den mer humane siden av hvordan vi håndterer mennesker som er i en svært vanskelig situasjon, som kommer til Norge. Det at vi får ned saksbehandlingstiden, som er betydelig for høy når det gjelder asylsakene, innebærer ikke bare at man raskt skal kunne få sendt folk ut av landet, men det innebærer også at folk raskt får et ja. Jeg mener også at et av de viktigste humane grepene vi kan gjøre, særlig overfor barn, er å få til en raskere saksbehandling. Forslaget som kommer fra regjeringa nå, og den satsingen vi har inn mot saksbehandling, gjelder budsjettet, men vi må også imøtekomme de som mener at offentlige tjenester løser vi ikke bare med mer penger. Jeg vil si at det er betydelige forslag om det å reformere, og vi har gjort grep på asylfeltet ved å flytte noen av oppgavene fra politiet til UDI. Men samtidig ser vi at det å gi UDI og UNE økt saksbehandlingskapasitet, som vi faktisk har gjort i løpet av de siste årene, gir effekt også inn mot antall asylsaker – og hvor mange som da er ubehandlede. Derfor er jeg helt uenig med særlig

Fremskrittspartiets alternative budsjett, som ville bidratt til at man måtte gå inn i Utlendingsdirektoratet og antagelig kutte med oppimot 300 stillinger fra nyttår. Jeg mener at det er den største trusselen med tanke på å miste kontrollen i asylpolitikken i Norge, hvis vi skulle gjøre noe sånt. Det ville kunne bidra til at vi får en vekst i antall asylsøkere, fordi folk ville komme til Norge i den tro at her blir ikke asylsaker behandlet, og at man av den grunn bare kan ta opphold et eller annet sted i samfunnet – og så har man jo stort sett også kuttet det meste som er av boforhold også, fra den siden. Men jeg vil advare veldig sterkt mot det.

Det andre elementet ved siden av saksbehandling og det å få forgang i saksbehandlingen, ved siden av EFFEKT-programmet, hvor det er betydelig satsing, er å kunne holde oppe trykket for å effektivere vedtak. Barne- og likestillingsdepartementet har jo i stor grad ansvar for det å bosette dem som får et ja, men det er helt avgjørende viktig at vi får opp antallet som blir bosatt ute i kommunene. Men det er desto viktigere at de som har fått et nei, blir returnert. Jeg må si at når vi ser tilbake på året så langt, ser vi at vi har nådd måltallene for retur. At vi nå ønsker å øke bevilgningen til returnmessig arbeid med 145 mill. kr, er viktig, slik at vi kan holde trykket oppe og sende tydelige signal om at får man nei på asylsøknaden, at man ikke har behov for å være her, så er det retur som er svaret. Det gleder meg at vi også ser at de frivillige returene øker.

Dette gir alt i alt rom for at vi i løpet av neste år nettopp kan reise debatten om hvordan vi kan ta vare på alle de barna som kommer til Norge, særlig de som sitter lenge og venter. Jeg ser at komiteen ber om respons på det, og jeg tenker å adressere det i den stortingsmeldingen som er varslet, om barn på flukt. Det er en gruppe av mennesker ute i den store verden som kommer til Norge, som trenger mer beskyttelse.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:18:38]: Det er interessant å merke seg at når Fremskrittspartiet kutter på asylfeltet på grunn av lavere innvandringstall som følge av vår politikk, er det uansvarlig. Når regjeringen gjør det samme, er det helt greit. Det er bare interessant å registrere at man legger den argumentasjonen til grunn. Men det er ikke det jeg vil ta opp.

Jeg har lyst til å utfordre statsråden til å løfte blikket litt opp fra kapitler og poster i statsbudsjettet og se på de langsiktige utfordringene Norge står overfor, når vi opplever en såpass omfattende innvandring som det Norge faktisk gjør. 1. januar i år var det 552 000 innvandrere i Norge, altså personer med innvandrerbakgrunn, og i årene som kommer, vil tallene stige dramatisk. Hva vil det gjøre med det norske samfunnet? Ønsker man ikke en styring på dette, er det greit å la det skure og gå? På alle andre områder legger man jo en såkalt bærekraftig utvikling til grunn, det gjør man ikke her. Har statsråden noen tanker om langsiktigheten når det gjelder innvandring?

Statsråd Knut Storberget [11:19:45]: Det har jeg, men jeg tror jeg har et helt annet utgangspunkt enn re-

presentanten Amundsen. Og mitt utgangspunkt er ikke en sånn grunnleggende skepsis til mennesker som kommer fra andre himmelstrøk. Det er ikke en grunnleggende mistillit til det at mennesker som kommer fra andre land, bosetter seg i Norge, snarere tvert imot. For det første tror jeg man i veldig stor grad er veldig avhengig av det i en globalisert verden, og at man kan klare å skape et samfunn hvor mangfoldet gror, både for å få mer arbeidskraft og også for å få det beste ut av den arbeidskraften som finnes. De store utviklingene og de store trekkene med tanke på hvordan samfunn utvikles og hva som skapes globalt sett, vil ikke skje ensidig på nasjonens hånd, men i et globalt og flerkulturelt perspektiv. Derfor ser jeg muligheter i dette landskapet når jeg ser inn i framtida, ikke bare skremser. Jeg tror at nettopp det å få opp en debatt om fordelene, vil kunne bidra til å lette integreringen.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:20:54]: Det jeg lurer litt på, er: Dersom man legger til grunn SSBs befolkningsfremskrivning, er det jo ikke snakk om at vi har noen titalls tusen flere innvandrere i Norge noen år inn i fremtiden. Det er snakk om hundre tusener, ja endog millioner. Man kan faktisk på lang sikt – på ordentlig lang sikt – komme i den situasjonen at personer med innvandrerbakgrunn faktisk blir i flertall i det norske samfunnet. Det er klart at det vil representere en helt radikal omveltning i det norske samfunnet. Det norske samfunnet vil stå overfor helt andre utfordringer den dagen noe slikt eventuelt skulle skje. Er det bare greit, eller bør man ha en politikk for å møte dette? – for det har man overhodet ikke i dag. I dag styrer man denne politikken fra år til år og fra budsjett til budsjett, i stedet for å ha noen langsiktige mål og noen langsiktige tanker om dette som fundamentalt vil endre det norske samfunnet. Er dette bare greit, den utviklingen vi ser?

Statsråd Knut Storberget [11:22:00]: Når jeg hører spørsmålet, skjønner jeg at Fremskrittspartiet spinner i innvandringspolitikken, fordi man ser at regjeringa har en god hånd om bl.a. asylankomstene. Det er vitterlig sånn at de nesten er halvert i løpet av dette året, vi kommer på vel rundt 10 000 totalt sett. Men å snakke om en flom til Norge, når det kommer 10 000 asylsøkere til landet, har jeg problemer med. Jeg mener at et så rikt samfunn og et så velutviklet samfunn som Norge må tåle det.

Så er det jo betydelige restriksjoner med hensyn til det å få annen type opphold i dette landet, også i familiesakene, og som etter mitt skjønn bidrar til at man har god kontroll og en god utvikling på dette feltet.

Men jeg har lyst til å understreke at jeg ikke har noen tro på et Norge som for framtida isolerer seg helt, og bygger murer, og nærmest på autopilot sier at de som kommer fra andre land, vil man ikke ha noe med å gjøre.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [11:23:05]: Aller først vil jeg takke justisministeren for det initiativet han har tatt for å få på plass en stortingsmelding om barn på flukt. Jeg tror det blir en av de viktigste debattene vi kommer til å ha på dette feltet i denne salen på lenge.

Vi vet at mange mindreårige asylsøkere befinner seg i en utrolig sårbar situasjon. Vi vet at i løpet av de ti siste årene er det mellom 300 og 400 barn som har forsvunnet fra asylmottak, som vi ikke kan gjøre rede for. Det er stor fare for at mange av disse barna har vært utsatt, eller er utsatt, for menneskehandel – eller slaveri, som er det rette ordet for det.

Har justisministeren allerede nå tenkt ut noen tiltak, en vei å gå, for å komme akkurat disse barna i møte?

Statsråd Knut Storberget [11:24:06]: Aller først: Jeg mener at representanten Bekkevold tar opp kanskje det aller viktigste temaet i norsk flyktningpolitikk. Det handler ikke om hvor mange asylanter som kommer til Norge, om det er 8 000 eller 10 000, eller om hvor mye vi bevilger, eller noe sånt. De mest sårbare menneskene er altså barn ned i ti–tolvårsalderen, som reiser alene, og der det ikke er ansvarlige voksenpersoner som står bak, men uansvarlige, kriminelle voksenpersoner som er villige til å gjøre nærmest hva som helst for å få penger, og bruker barn som redskap.

I år er opp mot 65 barn forsvunnet fra mottak. Tretten av dem er kommet til rette. Vi vet ikke hvor de andre er. Det er svært vanskelige oppgaver, men det er mange tiltak vi kan sette i verk.

Vi hadde temamøte om dette på Hvalstad mottak forleden, for det er en viktig del av den stortingsmeldingen som kommer, og der kom det inn viktige forslag til tiltak. Ett tiltak som vi kan se på, er hvordan barn blir bosatt, hvor raskt barn blir bosatt, og hva slags voksenomsorg de faktisk har. For det er den viktigste drivkraften for å melde fra og gjøre noe.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed over.

Håkon Haugli (A) [11:25:32]: Vi har uløste oppgaver i Norge, men når representanten Hagesæter i debatten bruker ordene «ufatteleg dårleg» om styringen av det norske samfunnet, og partikollega Åge Starheim følger opp med å stemple 42 mrd. kr mer til kommunene siden 2005 som «totalt øydeleggjande», er det helt tydelig at vi ikke har samme virkelighetsforståelse.

Jeg vil minne om at FN for andre år på rad har kåret Norge til verdens beste land å bo i. Gratis skole, helsetjenester til alle og økonomisk støtte til dem som blir syke eller ikke får jobb, er eksempler på tjenester og fellesgoder som finansieres gjennom at alle bidrar etter evne. Samtidig har vi et arbeids- og næringsliv med sterke organisasjoner, og staten som en aktiv tredjepart. Det gir næringslivet gode, forutsigbare rammevilkår. Norge rangeres som det åttende beste landet å drive næring i på Verdensbankens «Doing Business»-index. Norge er altså i verdenstoppen både når det gjelder velferd, og når det gjelder konkurranseevne og nyskaping. Vi kombinerer en stor offentlig sektor med et næringsliv som på mange områder er det fremste i verden.

Videreutvikling av den norske modellen er Arbeiderpartiets hovedprosjekt. Når representanten Helleland fra Høyre etterlyser visjoner, er det vårt svar.

Vi er ikke i mål, og vi kommer aldri i mål. Skal offentlig sektor kunne yte gode tjenester og ha oppslutning i fremtiden, må vi kontinuerlig jobbe med å fornye, forsterke og forbedre.

En viktig del av dette er å ta i bruk ny teknologi. I en rekke etater har dette allerede gitt store kostnadsbesparelser og bedre kvalitet på tjenestene. Gjennom gode nettløsninger har Lånekassen halvert saksbehandlingstiden og samtidig redusert sine driftskostnader med nesten en sjettedel siden 2005. Norsk næringsliv har besparelser tilsvarende 660 årsverk ved bruk av elektronisk innrapportering i Altinn. Og etter at Skatteetaten begynte å tilby forhåndsutfylt selvangivelse, er det frigjort om lag 800 årsverk som kan bistå folk på andre måter, og styrke innsatsen mot skatteunndragelser.

Hva slags visjoner er det opposisjonen uttrykker i sine alternative budsjetter? I sine merknader omtaler Fremskrittspartiet ganske konsekvent offentlig sektor som «byråkratiet» og offentlig ansatte som «byråkrater». Regjeringen har sørget for flere medarbeidere i Nav, på høyskoler og universiteter, i politi og domstoler, i barnevernet og i Vegvesenet. Det gir viktige tjenester og et bedre tilbud.

Når Fremskrittspartiet vil ha store kutt i det såkalte byråkratiet, vil det gå ut over tjenester av betydning for folk. Et grelt eksempel er kuttene både Høyre og Fremskrittspartiet foreslår i det statlige barnevernet, henholdsvis 400 mill. og 500 mill. kr. Fremskrittspartiet foreslår også kutt på 730 mill. kr på budsjettene til Skatteetaten, Tolletaten og Finanstilsynet. Det rammer ikke bare driften av disse etatene, det svekker kontrollen på viktige samfunnsområder. På hvilken måte vil det gagne det norske samfunnet å redusere kontrollen med vinningskriminelle og Skatteetatens muligheter for å bekjempe skattesnyteri?

Høyre og Fremskrittspartiet foreslår også i årets budsjett å legge ned Husleietvistutvalget, som har hatt en kraftig økning i saksmengden. Husleietvistutvalget bidrar til å avlaste det ordinære rettssystemet, og til at husleietvister kan løses raskt og rimelig. Det er en ordning alle parter, både utleiere og leietakere, virker tilfreds med. Hva er det Høyre og Fremskrittspartiet ønsker å oppnå med kuttet i Husleietvistutvalget?

Senere i dag utdeles Nobels fredspris til den kinesiske demokratiforkjemperen Liu Xiaobo. Å heve blikket er alltid nyttig, og kanskje særlig på en dag der representanten Bekkevold og andre bruker ordet tvang om beslutninger tatt av norske folkevalgte. Arbeiderpartiet er ikke tilhenger av å slå kommuner sammen mot deres vilje, men det ville vært uansvarlig ikke å diskutere rammebetingelsene for det norske lokaldemokratiet og velferdsproduksjonen i kommunene. Norske kommuner og norsk statlig forvaltning står overfor store utfordringer, men om vi ser oss rundt, har vi grunn til optimisme.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Hilde Magnusson Lydvo (A) [11:30:17]: Rettferdighet og fellesskap er rammene for statsbudsjettet for 2011. Fellesskapsløsninger skal ligge til grunn når det of-

fentlige skal løse velferdsoppgaver innenfor helse, omsorg og utdanning.

En av de viktigste oppgavene kommunene har, er det kommunale barnevernet. De barna som trenger ekstra oppfølging på en eller annen måte, må bli sett og få den hjelpen de trenger. Barn som er i en sårbar situasjon, skal være trygge på at samfunnet stiller opp for dem. Vi klarer dessverre ikke alltid dette. Men statsbudsjettet for 2011 gir et løft for barnevernet. Av de 390 mill. kr til barnevernet er 240 mill. kr øremerket det kommunale barnevernet. I tillegg får fylkesnemndene 10 mill. kr. Det gjør at saker kan behandles raskere.

Regjeringen har varslet tre konkrete tiltak for å bedre barnevernet: Vi skal ha full gjennomgang av barnevernet og legge fram en stortingsmelding som skal drøfte utfordringene og foreslå nye løsninger. Vi skal debattere hvorvidt det er for mye fokus på det biologiske prinsipp og om dette går på bekostning av barnets beste. Vi trenger mer kunnskap om barnevernets utfordringer. Derfor har statsråd Lysbakken satt ned et barnevernspanel som består av fagmiljøer og folk med erfaring fra alle sider av barnevernet og skal bidra med råd til stortingsmeldingen.

Fremskrittspartiet forstår ikke helheten i barnevernet. De bruker 500 mill. kr mer på barnevernet, men de kutter 415 mill. kr på et annet område, bl.a. i det statlige barnevernet, som fosterhjem, eller tiltak for barn som trenger hjelp. De kutter også i fylkesnemndene med 60 mill. kr, slik at det blir lengre kø i fylkesnemndene for å fatte vedtak som hadde vært viktige for barn som er i en vanskelig situasjon.

Høyres grep i budsjettet vil gi oss et helt annet barnevern i framtiden. De omdisponerer midler fra det statlige barnevern – uten økning i rammen. Dette gjør at vi mister en del av mangfoldet i barnevernet og vil føre til kutt på statlige institusjoner og fosterhjem. Barn har ulike behov, og det kreves derfor et mangfold av tilbud for å få til det beste tilbudet for det enkelte barn. Med Fremskrittspartiets og Høyres budsjett vil ikke dette være mulig.

Regjeringen har styrket overføringene til det kommunale barnevernet og vil fortsette med det i årene framover. Regjeringen har i de siste årene økt både bevilgningene og antall ansatte i barnevernet. Omorganiseringen av barnevernet ble gjort av den siste borgerlige regjeringen. Av hensyn til barna vil vi selvsagt vurdere dagens organisering, for å finne den organiseringen som vil gi flere barn den hjelpen de trenger.

Lise Christoffersen (A) [11:33:12]: Debatten om innvandring dreier seg ofte om veien til Norge for en av de minste gruppene som er her – asylsøkerne.

Vel så viktig er det hvordan vi behandler dem som kommer hit og som skal starte et nytt liv i frihet. Regjeringen har siden den tiltrådte økt bevilgningene til integrering, fra 110 mill. kr i 2006 til 860 mill. kr i år. Dette innlegget skulle egentlig handle om hvordan vi tross gode resultater i Norge må bli enda bedre. Men etter VGs sensasjonsoppslag i dag, under overskriften «Tvinger kommuner til flyktning-ja», velger jeg å holde meg til bosetting som tema.

«Alle bor i en kommune» – sitat fra Statistisk sentralbyrå. Opplagt? Ikke for alle. Noen kommer til Norge og søker asyl. Litt under halvparten, pluss-minus, får opphold fordi de tilfredsstiller kravene til beskyttelse i tråd med internasjonale menneskerettigheter. De fleste er velkommen i norske kommuner, men ikke alle. Noen blir sittende passive på mottak fordi ingen vil ha dem. Det er oftere enslige mindreårige og personer med funksjonshemninger enn andre. Summen av kommunenes ja og nei til bosetting er altså ikke nok. Det er en uverdigg situasjon i verdens rikeste land. Det hemmer integrering og kan ikke fortsette.

Neste år bevilges nye 87 mill. kr for bl.a. å stimulere til raskere bosetting. Men erfaringsmessig er ikke dette nok. Mange kommuner er seg sitt ansvar bevisst og tar imot flere enn de ellers ville gjort, fordi andre kommuner ikke tar imot noen. Danmark har siden 1999 hatt et system der kommunene samarbeider på regional basis om å fordele nye innbyggere seg imellom. Det er det dette handler om i Norge også. Erfaringene fra Danmark er positive. De har fått en bedre geografisk fordeling av nye innbyggere, flere blir boende i den opprinnelige bostedskommunen.

I Drammen Arbeiderparti, som jeg tilhører, gjorde vi oss ferdig med denne debatten for 20 år siden. Vi gjorde et prinsippvedtak om å ta imot dem vi blir bedt om, fordi det er vår plikt som medmennesker. Drammen er nå styrt av Høyre og Fremskrittspartiet, men selv under borgerlig styre får kommunen skryt av IMDi for å være en av «bestingene» i Buskerud på bosetting. Jeg synes det er trist at en stor avis som VG i dag velger å fokusere på tvang og konflikt, når det som planlegges, faktisk kan bli bedre for kommunene – fraflyttingskommuner kan snu en negativ trend ved å bosette flyktninger. Ved å stå sammen regionalt kan kommunene høste erfaringer av hverandre, fordele etter beste evne og stå sterkere i en forhandlingsposisjon overfor staten. Min spådom er at vi kommer til å få et nytt system som er bedre for kommunene, bedre for flyktningene, og et velferdssamfunn mer verdig enn dagens tendens til sortering av mennesker.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [11:36:30]: Regjeringen har foreslått å øremerke 240 mill. kr til det kommunale barnevernet i 2011. Vi i Kristelig Folkeparti har sagt vi er glad for at regjeringen på denne måten anerkjenner behovet for styrking av det kommunale barnevernet. Det er bra at regjeringen ser at det er nødvendig med ekstraordinære tiltak hvis vi skal oppnå en reell økning i antall ansatte i førstelinjetjenesten – en faktisk kapasitetsutvidelse.

Men det Kristelig Folkeparti har vært opptatt av, er at vi savner en langsiktig og forpliktende opptrapping som ivaretar kommunenes behov for forutsigbarhet og langsiktighet. Det vi får melding om, er at det er vanskelig for kommuner å benytte midlene til å opprette nye stillinger, rett og slett fordi kommunene ikke vet om disse midlene videreføres for 2012, 2013 osv. Det er ikke vanskelig å forstå frykten for å opprette nye stillinger som kommunene kanskje ikke vil klare å finansiere etter 2011. Regjeringens mangel på forpliktelse utover 2011 skaper altså utfordringer for kommunene.

I tillegg har vi fått melding om at en rekke kommuner

er redd for at innretningen på ordningen vil skape unødvendig mye papirarbeid og ressursbruk på administrasjon, samt at det vil ta for lang tid før midlene når fram til kommunenes barnevernstjenester.

Kristelig Folkeparti har derfor bedt regjeringen sikre at midlene brukes etter hensikten, at midlene når fram så raskt som mulig, og at bevilgningen fører til en reell kapasitetsutvidelse i det kommunale barnevernet. Vi håper statsråden vil gi sin forsikring om at kommunene kan regne med å få disse midlene også etter 2011.

Kristelig Folkeparti har foreslått ekstra midler til det kommunale barnevernet i vårt alternative budsjett – 200 mill. kr i tillegg til regjeringens styrking.

Det kommunale barnevernet må ha nok ressurser, kapasiteten må være stor nok. Vi kan ikke leve med at bekymringsmeldinger ikke følges opp, at barn som trenger hjelp, ikke får det, eller at hjelpen kommer for sent. Ett barn som står i kø eller ikke blir fulgt opp til rett tid, er ett barn for mye.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:38:51]: Kommunane er den lokale velferdsprodusenten for innbyggjarane våre. 70 pst. av tenestene vert leverte i kommunesektoren. Korleis kommunane får handlingsrom til å prioritere, og til å utøve sitt mandat som sjølvstendige einingar, er viktig. Det er ein viktig prinsipiell diskusjon. I stortingsmeldinga som me har begynt å arbeide med no, vert forholdet mellom stat og kommune drøfta.

Det har vore ein sterk vekst i statlege tilsyn – og styrking – etter at høgeregjeringa oppretta mange direktorat og tilsyn, rett nok desentralt lokaliserte, all ære for det, men likevel rapporterer fylkesmennene om at det vert opplevd som fragmentert, og at samordningsrolla regionalt har vorte vanskelegare. Auka statleg byråkrati fordrar òg auka kommunalt byråkrati, for tilsynet går ofte på systemet og ikkje på sluttbrukaren – om ungen i barnehagen eller i skulen får den gode undervisninga. Nei, ein skal dokumentere systemet for at ein har levert dei gode tenestene.

Me må gå igjennom og sjå på om me kontrollerer for mykje. Eigenkontrollen i kommunane er viktig i den samanhengen. Me har hatt eit uval som har levert 85 tilrådingar. Dei jobbar kommunane med, og me gjer det same i departementet. Dersom kommunen har, og når kommunen har, ein god eigenkontroll, må me òg drøfte om staten sitt tilsyn og detaljregulering skal lettast på.

Eg trur at sterke sektorinteresser, dersom dei ikkje vert haldne imot kvarandre gjennom ei brei prioritering, kan skugge for heilskapleg samfunnsutvikling. Det gjeld både på velferdsområdet og, ikkje minst, i forhold til å ha dei rette verkemidla og den rette politikken for å få likeverdige tenester og ein god distrikts- og regionalpolitikk for å fremje vekst i heile landet. Det vert ein debatt som Stortinget vil verte invitert til å vere med på, og eg ser fram til å drøfte dei sakene vidare med Stortinget.

Venstre tok opp støtte til Transparency – openheit i kommunesektoren, innsyn, er viktig. Eg var i går på eit seminar som Transparency arrangerte her i Oslo, og snakka akkurat om det. Det er definitivt ei sak som me òg kan diskutere vidare med Stortinget.

Heikki Holmås (SV) [11:41:58]: Nå hadde jeg bare tenkt å oppsummere debatten med å si tusen takk for en god debatt, for at vi var korte og klarer å avslutte i tide – men nå ser jeg jo at det er blitt en lang talerliste etter meg også.

Jeg skulle svare Michael Tetzschner på et spørsmål som jeg ikke fikk svart på i replikken min, spørsmålet om noen saker der vi har bidratt til mer solidarisk flyktningpolitikk. Ja, vi har tatt tilbake språkopplæringen i asylmottak – mot Høyres vilje. Vi har sørget for at enslige mindreårige asylsøkere blir tatt hånd om på en god måte av barnevernet – mot Høyres vilje. Vi har sikret likebehandling av folk som blir beskyttet av flyktningkonvensjonen, og av dem som blir beskyttet av fare for retur. Der har vi sikret en likebehandling, som er en styrking – mot Høyres vilje. Og vi har sørget for en ordning for lengeværende barn – mot Høyres vilje. Så det er mange punkter her.

Jeg tror at på det som går på effektivisering, det som en kan kalle for fornying, forenkling av offentlig sektor, på det som går på IKT-mulighetene skal vi ha en litt bredere debatt om på et litt senere tidspunkt. Der finnes det kjempestore muligheter. Vi mener at vi fra regjeringens side gjør en veldig ordentlig jobb på det feltet, men det er helt sikkert sånn at vi kunne diskutert det og invitert til en bredere diskusjon mellom både høyresiden og venstresiden. Vi er veldig klare på en del av de tingene som vi er imot, men når det gjelder de tingene vi er enige om, bør vi utvikle samarbeidet godt. Det finnes også store muligheter for samordning i kommunesektoren, der vi også har noe arbeid på gang. Innsatsen for å få på plass en nasjonal standard på e-ID, et nasjonalt ID-kort, er også noe hele komiteen slutter opp om. Der gjøres det en jobb fra regjeringen, og vi sier at her må vi bare komme raskest mulig i mål.

Til slutt vil jeg bare si én ting som ikke har vært debattert her, men som har vært nevnt av flere forskjellige. Det er det som går på energieffektivisering i bygg. Der gjør Statsbygg en kjempejobb. Kommunalministeren har kommet med og fått på plass nye regelverk som ble innfaset fra 1. juli i år, som stiller krav til energieffektivisering i bygg. Nå sier vi at både når det gjelder statlig sektor og den jobben vi skal gjøre fra komiteen og regjeringens side med hensyn til oppfølging av Arnstad-utvalgets forslag om energieffektivisering i bygg, kommer vi tilbake. Dette er noe som blir viktig i klimaarbeidet i året som kommer.

Så vil jeg igjen bare si tusen takk for en god debatt.

Michael Tetzschner (H) [11:44:53]: Når jeg på slutten av debatten tegnet meg for et innlegg til, var det ikke for å inngå i de partipolitiske erklæringer, men fordi jeg rett og slett ønsket et konkret svar på en problemstilling jeg reiste tidligere i debatten, da statsråden ikke fant å kunne være i salen. Det gikk på to forhold i kommunesektoren som burde bekymre dem som sitter med ansvaret, inklusiv Stortinget.

Det ene er: Uroer det ikke også statsråden å se en ukontrollert gjeldsoppbygging som gjør den fremtidige kommuneøkonomien særdeles sårbar overfor senere rentehevninger?

Det andre, som har en god del teknikk, men dessverre også en god del realøkonomi i seg, er regnskapsføringen av pensjonsforpliktelser, som er en udetonert bombe i dag, og som kan vise seg å få realøkonomisk betydning på sikt. Jeg vil gjerne at statsråd Navarsete kommenterer det når spørsmålet stilles såpass konkret.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:46:22]: Først vil eg beklage at eg har måtta gå litt ut og inn av salen. Alternativet var at eg hadde vore borte i heile dag. Eg har fått ein infeksjon som gjer at eg ikkje er heilt i form, men eg har likevel funne det føremålstenleg å vere her. Eg beklagar at eg av den grunn ikkje har fått med meg alt.

Gjeldsoppbygging i kommunesektoren er sjølvstøtt bekymringsfullt, men kanskje ikkje fullt så bekymringsfullt som det ein kan få inntrykk av når ei ser på bruttotala. Når ein ser på kva slags gjeld det er, ser ein at det handlar om gjeld som er knytt til rentekompensasjonsordninga, der staten betalar rentene. Ein stor del er knytt til dei såkalla VAR-ordningane, renovasjon osv., som brukarane av tenestene, innbyggjarane, betalar. Det er òg ein del andre typar gjeld som ikkje nødvendigvis belastar dei kommunale budsjetta.

Når det er sagt, har det dei siste åra vore ein vekst òg i den gjelda som belastar kommunebudsjetta. Det botnar i ein optimisme i kommunesektoren etter at den raud-grøne regjeringa overtok. Me ser det heilt tydeleg: Medan Høgre sat med kommunalministeren, var det fokus på nedskjering og kutt, og knapt nok nødvendig vedlikehald vart gjort. Me har hatt ei stor rehabilitering i kommunesektoren no. Sjølvstøtt står det framleis mykje igjen. Ein stor innsats for at me skulle få alle ungane inn i barnehage, ha full barnehagedekning, har kravd mange nybygg – òg for at me skal få betre skular til alle dei ungane som kjem til, for at me skal få gode bygg, for at eldreomsorga vert bygd ut, og òg når det gjeld reovering av andre kommunale eigedomar.

Me følgjer nøye med på dette og skal sjølvstøtt gjennom dei budsjetta me legg fram, sikre at det skal vere rom for både å ha ei god drift og vareta dei investeringsforpliktingane som kommunane har. Så har kommunane som sjølvstøtt einingar eit sjølvstøtt ansvar for å sjå til at dei investeringane ein gjer, er innafor dei rammene ein har, og at ein òg ser at ein kan ta hand om forpliktingane.

Når det gjeld rekneskapsføringa av pensjon, har me sjølvstøtt der ein dialog med kommunane. Me følgjer veldig nøye med på utviklinga for å sikre at dette ikkje skal verte det som er omtalt som ei «bombe» i framtida.

Me ser at det ligg nokre utfordringar knytte til det, men vi har som sagt god dialog med KS og kommunesektoren om korleis me skal møte dei utfordringane.

Presidenten: Presidenten ønsker statsråden god bedring.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.
(Votering, se side 1628)

Sak nr. 2 [11:49:34]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Kommunal- og regionaldepartementet (Innst. 129 S (2010–2011), jf. Prop. 29 S (2010–2011))

Åge Starheim (FrP) [11:50:07]: Eg skal vere veldig kort. Eg vil berre gjere merkisam på at Framstegspartiet ønskjer å få høve til å røyste mot kap. 571 post 60 og ber om at det vert føreteke ei eiga avstemming over den posten.

Presidenten: Det er registrert.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.
(Votering, se side 1639)

Sak nr. 3 [11:50:30]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet 2010 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 128 S (2010–2011), jf. Prop. 23 S (2010–2011) kap. 820, 821, 822, 3821 og 3822)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1639)

Sak nr. 4 [11:50:49]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i kommuneloven (møteoffentlegheit) (Innst. 118 L (2010–2011), jf. Prop. 152 L (2009–2010))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke gis anledning til replikkordskifte, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil tre minutter. – Det anses vedtatt.

Første taler er Gjermund Hagesæter.

Det ser ut til at Stortinget blir ferdig med sine forhandlinger i løpet av 10–15 minutter, og at voteringen vil bli avsluttet ca. kl. 12.15.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:52:02]: (ordfører for saka): Eg trur ikkje det skulle vere grunnlag for å ha ein lang debatt i denne saka. Det er eit breitt fleirtal og ein samla komité på dei fleste områda. Det er rett nok eit mindretalsforslag, som eg hermed vil fremme på nytt. Der som det skulle bli nedstemt, vil det nok då vere ein samla komité som sluttar seg til lovutkastet frå regjeringa.

Det er også to forslag som er varsla vil bli fremma frå Venstre. Eg reknar med at Venstre vil gjere greie for dei sjølv. Men eg vil rå Framstegspartiet si stortingsgruppe til å støtte både forslag nr. 2 og forslag nr. 3, frå Venstre.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp det forslaget han refererte til.

Michael Tetzschner (H) [11:52:55]: I lys av vidare evenementar utover ettermiddagen skal jeg også være kort.

Jeg har bare to merknader, men de har en viss betydning. For det første baserer vårt forslag seg på at det skal være en selvstendig lukkegrunn å vurdere hensynet til private interesser. Her er det et poeng at det kan være private interesser som kan være tungtveiende, selv om de ikke er knyttet til personvernet. Derfor hadde det styrket loven og beskyttelsen av private rettigheter og interesser om man hadde fulgt forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Det andre jeg ikke vil la gå upåttalt hen, er at denne saken kommer i rett tid i og med at vi fra Kommune-Norge får innberetninger om at det utvikles uformelle kontaktfora som binder opp den senere saksbehandlingen i de folkevalgte organene. Hvis det blir mer utbredt, er det selvfølgelig ikke noen styrke for lokaldemokratiet, for det betyr at det folkevalgte organet blir sandpåstrøingsorgan. Da vil det heller ikke være av særlig interesse å insistere på åpenhet, hvis beslutningen allerede er tatt i de lukkede rom. Så under henvisning til Aftenpostens omtale av forholdene i Larvik er det etter vedtakelse av denne lov helt klart at dette såkalte dialogforum bør innstille sin virksomhet.

Presidenten: Når så mange representanter samles i salen, blir det i den fasen litt uro. Men vi har fortsatt en taler igjen og ber om respekt for taleren som skal ha ordet.

Trine Skei Grande (V) [11:54:50]: Ja, jeg skal prøve å tilkalle all oppmerksomhet til talerstolen.

Jeg skal ikke holde noe langt innlegg, men jeg skal kort gjøre rede for hvorfor Venstre stemmer som vi stemmer, ettersom vi ikke er representert i komiteen og ikke har muligheter til å skrive merknader.

Jeg har bare lyst til å henvise til Larvik-eksemplet, som representanten Tetzschner også nevnte. Der har man etablert såkalte dialogforum eller budsjettkonferanse eller andre typer fora som jeg mener er klare lovbrudd, også slik loven er i dag, kommuneloven § 30, der det heter at folkevalgte organer behandler sine saker og treffer alle sine vedtak i *møter*.

Grunnen til at Venstre stemmer for regjeringens forslag, er at vi oppfatter forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti som innskrenkende. De har klokkelig nevnt personvern, men personvern mener jeg godt er ivaretatt i lovverket, i paragrafen foran og andre steder i lovverket, så det er det ikke nødvendig å nevne i denne sammenheng. Derfor stemmer vi for regjeringens forslag, som vi oppfatter som det mest åpne forslaget.

Så har vi lagt inn to forslag, som er oversendt til stortingsbehandling, og jeg vil fremme dem her. Det ene gjel-

der åpenhet i kontrollutvalg. Venstre la fram et representantforslag om åpne møter i kontrollutvalget i 2009. Flertallet sa seg enig i hovedprinsippene om å ha åpne møter. Det ble så nedsatt et utvalg. I sammendraget i proposisjonen fra departementet heter det:

«Departementet vurderer (...) korleis tilrådingane frå arbeidsgruppa skal følgjast opp.»

Vi mener at det må gis tydeligere beskjed fra denne salen om hva vi ønsker, nemlig åpne kontrollutvalg. Derfor har vi fremmet et forslag om det.

Det siste forslaget gjelder åpenhet generelt i staten. Vi ser i dag at staten organiserer seg i veldig mange ulike organisasjonsformer, som gjør at åpenhetslovgivningen ikke gjelder – alt fra kulturråd, forskningsråd, helseforetak og andre typer AS-er som egentlig forvalter offentlige midler. Vi ønsker at det skal være mye større åpenhet knyttet til dette. Vi ønsker at man skal ha en helhetlig gjennomgang for å se på hvordan man kan praktisere mer åpenhet også i andre organisasjonsformer enn det som tradisjonelt er dekket i lovverket.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande har tatt opp de forslag hun refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4.
(Votering, se side 1640)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Til denne saken er det satt fram i alt 25 forslag.

Det er

- forslagene nr. 1–5, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 6–9, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 10–23, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 24, fra Trond Helleland på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 25, fra Geir Jørgen Bekkevold på vegne av Kristelig Folkeparti

Det votes over forslag nr. 25, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at kommunene får tilstrekkelig kompensasjon for utgifter til ressurskrevende tjenester i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011.»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 97 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.01.54)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 24, fra Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere reglene for dagpenger slik at utlendinger som mottar dagpenger, ikke mister dem dersom de begynner med norskopplæring.»

Votering:

Forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 78 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 12.02.20)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 10–23, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen se på situasjonen til kommuner uten fastlandsforbindelse og vurdere nye kostnadsnøkler for utgiftsutjevning som fremlegges i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2012.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man kan sikre et tilstrekkelig antall lærlingplasser, og legge frem sak om dette for Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag for avvikling av fylkesmannsembetene og at disse embeter erstattes med en egen forvaltningsdomstol.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen revidere «Reglement for økonomisk hjelp til personer i statlige mottak» slik at ytelser ikke kan bli gitt før asylsøkeren har bidratt til å gjøre sin ID kjent for myndighetene.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Justisdepartementet.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle Kompetansesenter for distriktsutvikling i løpet av 2011.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedlegge IMDi og overføre oppgavene til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest igangsette et landsomfattende språkkartleggingsprosjekt for å få et best mulig bilde av minoritetsbarns språkferdigheter.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 om å fremme forslag

om igangsettelse av obligatorisk helsekontroll i forbindelse med 4-årskontrollen, for å avdekke kjønnslemlesting av jentebarn fra land og landområder hvor det er risiko for at slike overgrep utføres.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge ned Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene (KIM) fra 1. januar 2011.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.07)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 7 og 9, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå prosedyrene for hvordan straffbare forhold som fremkommer gjennom saksbehandlingen og asylintervju i UDI og UNE, blir videreformidlet og fulgt opp overfor statsadvokaten.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med et forslag om at ordningen med språkkartlegging av 4-åringer videreføres og gjøres gjeldende for hele landet.»

Venstre har varslet at de vil støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 60 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.38)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 6 og 8, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere en instruksjonsmyndighet for regjeringen overfor UNE i prinsippsspørsmål, tilsvarende ordningen som eksisterer overfor UDI.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 62 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.06)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om, og i så fall hvordan, returavtaler kan inngå i bistandsavtaler med aktuelle land.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 56 mot 47 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.32)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 1, 2, 4 og 5 fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Trine Skei Grande (V): (fra salen): President! Jeg vil gjerne stemme mot forslag nr. 5, så jeg ville splitte voteringen.

Vi stemmer over forslagene nr. 1, 2 og 4 nå, og over forslag nr. 5 separat.

Presidenten: Da prøver vi igjen og ser om lydanlegget er med oss.

Det voteres over forslagene nr. 1, 2 og 4, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som innebærer likebehandling av kommunene i tiltakssonen.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen få på plass flere returavtaler slik at grunnløse asylsøkere kan sendes tilbake.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at private skoler får mulighet til å søke om midler fra rentekompensasjonsordningen for skolebygg på like vilkår som den offentlige skolen.»

Venstre har varslet at de vil støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 55 mot 48 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.11)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 5, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å dreie støtten over kap. 821 post 71 fra innvandreroorganisasjoner basert på opprinnelsesland, til frivillige organisasjoner som jobber med integreringsarbeid i lokalmiljøene. Departementet må iverksette kontroll med de bevilgede midler.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 56 mot 46 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.36)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 1 (Statsforvaltning)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
20		Statsministerens kontor		
	1	Driftsutgifter	83 900 000	
21		Statsrådet		
	1	Driftsutgifter	137 800 000	
24		Regjeringsadvokaten		
	1	Driftsutgifter	50 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	14 400 000	
1500		Fornyrings-, administrasjons- og kirke departementet		
	1	Driftsutgifter	176 298 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	55 829 000	
	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	18 347 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte		
	70	Tilskudd	136 462 000	
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	1 308 785 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	159 599 000	
1520		Departementenes servicesenter		
	1	Driftsutgifter	362 886 000	
	22	Fellesutgifter i regjeringskvartalet	81 777 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 344 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	1	Driftsutgifter	1 378 000	
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	234 252 000	
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	30 499 000	
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	66 615 000	
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkes ungdomsorganisasjoner	18 936 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	7 075 000	
1570		Datatilsynet		
	1	Driftsutgifter	32 051 000	
1571		Personvernemnda		
	1	Driftsutgifter	1 742 000	
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	84 000 000	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	45 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	462 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 100 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter	22 998 000	
	30	Større rehabiliteringsprosjekter, <i>kan overføres</i>	25 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 330 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	200 000	
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	9 500 000	
1584		Eiendommer utenfor husleieordningen		
	1	Driftsutgifter	15 893 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter,		
		<i>overslagsbevilgning</i>	-3 565 492 000	
		2 Driftsutgifter,		
		<i>overslagsbevilgning</i>	1 400 655 000	
		3 Avskrivninger	678 077 000	
		4 Renter av statens kapital	55 000 000	
		5 Til investeringsformål	923 509 000	
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000	-531 499 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>		263 000 000
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>		91 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		1 253 570 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>		770 990 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		70 000 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>		70 000 000
		Totale utgifter		5 712 057 000
		Inntekter		
3021		Statsrådet		
	1	Leieinntekter		150 000
3024		Regjeringsadvokaten		
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker		7 600 000
	3	Oppdrag		500 000
4510		Fylkesmannsembetene		
	1	Inntekter ved oppdrag		159 558 000
4520		Departementenes Servicesenter		
	2	Ymse inntekter		20 593 000
	3	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene		68 387 000
	7	Parkeringsinntekter		1 663 000
4581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Ymse inntekter		139 000
4584		Eiendommer utenfor husleieordningen		
	2	Ymse inntekter		2 850 000
5445		Statsbygg		
	39	Avsetning til investeringsformål		923 509 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	40	Salgsinntekter, Fornebu		14 600 000
		Totale inntekter		1 199 549 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan:

 overskride bevilgningen under

kap. 1510 post 21
 kap. 1520 post 1
 kap. 1584 post 1

mot tilsvarende merinntekter under

kap. 4510 post 1
 kap. 4520 postene 2 og 3
 kap. 4584 post 2

III

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

IV

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 175 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

V

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 30–45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, fra post 1 til post 45.
3. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30–49.

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre de byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som er omtalt under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor huseleieordningen, kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet og kap. 2445 Statsbygg i Prop. 1 S (2010–2011), innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

VII

Fullmakter i forbindelse med kurantprosjektordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan:

1. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter, sette i gang byggeprosjekter uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettammer.

2. under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter, og post 34 Videreføring av kurantprosjekter, pådra staten forpliktelser utover budsjettåret innenfor en samlet ramme på 1 500 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektene.

VIII

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan:
 - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
 - b) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
 - c) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg post 49 Kjøp av eiendom.
 - d) overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
 - e) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 100 mill. kroner.
 - f) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke realiseres.
 - g) avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedspris.
2. Kongen i 2011 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

IX

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2011 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for regjeringen.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot innstillingen.

Votering:

Komiteens innstilling til Rammeområde 1 ble bifalt med 54 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.17)

Videre var innstilt:

Rammeområde 6
(Innvandring, regional utvikling og bolig)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
490		Utlendingsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	707 569 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>kan nyttes under post 60</i>	1 935 875 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	51 000 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling og migrasjon, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, Effekt-programmet, <i>kan overføres</i>	176 000 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	239 885 000	
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak, <i>kan nyttes under post 60</i>	507 187 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	111 857 000	
	73	Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 821 post 60</i>	6 330 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	13 137 000	
491		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	248 219 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	13 000 000	
500		Kommunal- og regionaldepartementet		
	1	Driftsutgifter	148 580 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	15 000 000	
551		Regional utvikling og nyskaping		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 552 350 000	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	696 300 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	459 750 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
554	1	Kompetansesenter for distriktsutvikling Driftsutgifter	26 700 000	
579	1	Valgutgifter Driftsutgifter	46 700 000	
580	70	Bostøtte Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 830 000 000	
581	21	Bolig- og bomiljøtiltak Kunnskapsutvikling og -formidling	5 200 000	
	61	Husleietilskudd	4 500 000	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i>	46 000 000	
	75	Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig	399 600 000	
	76	Tilskudd til utleieboliger, <i>kan overføres</i>	428 800 000	
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet, <i>kan overføres</i>	20 800 000	
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i> .	72 100 000	
582	60	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i>	673 000 000	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i> .	47 000 000	
585	1	Husleietvistutvalget Driftsutgifter	19 500 000	
586	63	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 273 700 000	
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 067 400 000	
587	1	Statens bygningstekniske etat Driftsutgifter	55 800 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	17 500 000	
820	1	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet Driftsutgifter	179 939 000	
821	21	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	45 218 000	
	50	Norges forskningsråd	6 000 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	4 304 872 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	258 504 000	
	62	Kommunale innvandreriltak	107 179 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	4 020 000	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	48 460 000	
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 369 000	
	73	Tilskudd	4 622 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	21	Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, <i>kan overføres</i>	21 682 000	
	22	Norskprøver for voksne innvandrere	14 898 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 628 069 000	
823		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	6 312 000	
1533		Sametinget		
	50	Sametinget	225 655 000	
	54	Avkastning av Samefolkets fond	3 593 000	
1534		Tilskudd til samiske formål		
	50	Samisk høgscole	2 800 000	
	51	Divvun	4 700 000	
	72	Samisk språk, informasjon m.m.	11 081 000	
	74	Dokumentasjon, formidling m.m.	1 443 000	
1535		Galdu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter		
	1	Driftsutgifter	3 151 000	
1536		Internasjonalt reindriftssenter		
	1	Driftsutgifter	3 541 000	
1540		Nasjonale minoriteter		
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i>	5 634 000	
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	5 841 000	
	71	Avkastning av Romanifolkets/taternes kulturfond	3 550 000	
2412		Husbanken		
	1	Driftsutgifter	320 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	71	Tap på utlånsvirksomhet	20 000 000	
	72	Rentestøtte	16 000 000	
2426		SIVA SF		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	38 600 000	
		Totale utgifter		22 305 272 000
Inntekter				
3490		Utlendingsdirektoratet		
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter	108 857 000	
	2	Gebyr for nødvisum	258 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	13 006 000	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	1 274 400 000	
	5	Tilfeldige inntekter	10 000 000	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	6 330 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3585	1	Husleietvistutvalget Gebyrer	700 000	
3587	4	Statens bygningstekniske etat Gebyrer, sentral godkjenning foretak	29 600 000	
3821	1	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	79 887 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter	21 447 000	
3822	1	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	94 320 000	
4533	51	Sametinget Avkastning av Samefolkets fond	3 593 000	
4540	71	Nasjonale minoriteter Avkastning av Romanifolkets fond	3 550 000	
5312	1	Husbanken Gebyrer m.m.	15 500 000	
	11	Tilfeldige inntekter	500 000	
5326	70	SIVA SF Låne- og garantiprovisjoner	5 900 000	
5613	80	Renter fra SIVA SF Renter	36 600 000	
5615	80	Husbanken Renter	4 163 400 000	
		Totale inntekter		5 867 848 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 490 post 1	kap. 3490 post 5
kap. 491 post 1	kap. 3491 post 1

III

Midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2011. Der- som behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktnin- ger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2011, samtyk- ker Stortinget i at Justis- og politidepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap.

490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgif- ter, statlige mottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger eller post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak.

IV

EFFEKT-programmet

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartemen- tet i 2011 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre investeringsprosjektet som er omtalt i Prop. 1 S (2010–2011) under kap. 490 Utlendingsdirek-

toratet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, Effekt-programmet, innenfor en kostnadsramme for gjestående del av programmet pr. 30. april 2010 på 335 mill. kroner.

V
Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

VI
Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2011 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte

bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551	61	Regional utvikling og nyskaping Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581	76	Bolig- og bomiljøtiltak Tilskudd til utleieboliger	342,5 mill. kroner
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	26,0 mill. kroner
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd	66,4 mill. kroner
586	64	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Investeringsstilskudd	1 587,8 mill. kroner

VII

Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2011 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 2 mrd. kroner over kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg, post 60 Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg.

VIII

Investeringsramme kirkebygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2011 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 400 mill. kroner over kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg, post 61 Rentekompensasjon - kirkebygg.

IX

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 820 post 1	kap. 3820 post 1
kap. 823 post 1	kap. 3823 post 1

X

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1535 post 1	kap. 4535 post 2
kap. 1536 post 1	kap. 4536 post 2

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til Rammeområde 6 ble bifalt med 53 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.53)

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd, <i>for høyes</i> med fra kr 50 608 196 000 til kr 51 657 196 000	1 049 000 000

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling under kap. 571 post 60 ble bifalt med 80 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 12.09.40)

Videre var innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
500	01	Kommunal- og regionaldepartementet Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med fra kr 152 021 000 til kr 150 577 000	1 444 000
551	60	Regional utvikling og nyskaping Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, <i>for høyes</i> med fra kr 1 488 800 000 til kr 1 498 800 000	10 000 000
554	01	Kompetansesenter for distriktsutvikling Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med fra kr 26 000 000 til kr 23 000 000	3 000 000
572	64	Rammetilskudd til fylkeskommuner Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64, for høyes</i> med fra kr 405 000 000 til kr 430 000 000	25 000 000
575	60	Ressurskrevende tjenester Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>nedsettes</i> med fra kr 4 350 000 000 til kr 4 160 000 000	190 000 000
580	70	Bostøtte Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>nedsettes</i> med fra kr 3 592 200 000 til kr 3 154 000 000	438 200 000
581	61	Bolig- og bomiljøtiltak Husleietilskudd, <i>nedsettes</i> med fra kr 4 400 000 til kr 3 300 000	1 100 000
582	61	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i> , <i>nedsettes</i> med fra kr 34 100 000 til kr 29 100 000	5 000 000
586	64	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>nedsettes</i> med fra kr 768 350 000 til kr 633 725 000	134 625 000

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
820	1	Integrerings- og mangfaldsdirektoratet Driftsutgifter, blir auka med frå kr 173 592 000 til kr 173 992 000	400 000
821	60	Busetjing av flyktningar og tiltak for innvandrarak Integreringstilskot, <i>kan overførast</i> , blir auka med frå kr 3 945 355 000 til kr 3 950 955 000	5 600 000
	62	Kommunale innvandrartiltak, blir auka med frå kr 86 193 000 til kr 86 693 000	500 000
	71	Tilskot til innvandrarakorganisasjonar og anna frivillig verksemd, blir redusert med frå kr 47 488 000 til kr 46 588 000	900 000
822	22	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarak Norskprøver for vaksne innvandrarak, blir redusert med frå kr 14 450 000 til kr 13 100 000	1 350 000
	60	Tilskot til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarak, blir redusert med frå kr 1 607 663 000 til kr 1 456 863 000	150 800 000
Inntekter			
3821	1	Busetjing av flyktningar og tiltak for innvandrarak Integreringstilskot for overføringsflyktningar, ODA-godkjende utgifter, blir redusert med frå kr 78 120 000 til kr 77 670 000	450 000
3822	1	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarak Norskopplæring i mottak, ODA-godkjende utgifter, blir redusert med .. frå kr 112 572 000 til kr 82 872 000	29 700 000

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

Votering i sak nr. 4

lov om endringar kommuneloven (møteoffentlegheit)

Presidenten: Under debatten er det framsatt tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2 og 3, fra Trine Skei Grande på vegne av Venstre
- Forslag nr. 1 er inntatt i innstillingen på side 6, mens forslagene nr. 2 og 3 er omdelt på representantenes plasser i salen.

Forslag nr. 2, fra Venstre, lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en samlet gjennomgang av reglene om møteoffentlighet i staten med sikte på økt offentlighet.»

Forslag nr. 3, fra Venstre, lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre kommuneloven slik at kontrollutvalgets møter som hovedregel skal holdes for åpne dører.»

Disse forslagene blir i samsvar med forretningsordens § 30 fjerde ledd å føre opp på dagsordenen som egne saker i et senere møte.

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner skal desse endringane gjerast:

§ 30 nr. 1 skal lyde:

Folkevalgte organer *behandlar sine saker og treffer sine vedtak i møter.*

§ 31 skal lyde:

§ 31 *Møteoffentlighet*

1. *Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.*
2. *Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.*
3. *Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.*
4. *Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til personvern krevjer det.*

Votering:

Komiteens innstilling til I § 30 nr. 1 og § 31 nr. 1–4 ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt under § 31:

5. *Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument.*

Presidenten: Det votes her alternativt mellom komiteens innstilling til I § 31 nr. 5 og forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«§ 31 nr. 5 skal lyde:

Et folkevalgt organ kan vedta å behandle en sak for lukkede dører hvor hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier dette.»

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til I § 31 nr. 5 og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble innstillingen bifalt med 56 mot 46 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.58)

Videre var innstilt:

Ny § 31 a skal lyde:

§ 31 a Prosedyreregler mv.

1. *Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.*
2. *Møtelederen skal etter anmodning gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra*

åpne møter, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.

3. *Kommunerådet eller fylkesrådet bestemmer selv om deres møter skal være åpne, såfremt § 31 ikke er til hinder for åpenhet.*

§ 68 nr. 5 siste punktum skal lyde:

§ 31 gjelder tilsvarende.

§ 77 nr. 8 tredje punktum skal lyde:

§ 31 nr. 3 gjelder tilsvarende.

II

Lova gjeld frå den tida Kongen bestemmer.

Votering:

Komiteens innstilling til ny § 31 a samt II ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Sak nr. 5 [12:12:49]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.13.